Vinařský věstník

11
2020

Obsah:

Z domova 2
Potraviny na pranýři (nebezpečné víno – září) 7
Ze zahraničí 8

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Ministerstvo zemědělství zveřejnilo Zásady dotačního programu Agricovid potravinářství

Dnes, 24. listopadu 2020, zveřejnilo Ministerstvo zemědělství (MZe) na svých stránkách Zásady, kterými se na základě rozpočtových pravidel stanovují podmínky pro poskytování dotací v rámci dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ. O podporu mohou žádat podnikatelské subjekty působící v oblasti výroby potravin dodávající produkty provozovatelům stravovacích služeb, aby zmírnily negativní ekonomické dopady opatření, která musely přijmout kvůli koronaviru. Podmínkou žádosti je pokles příjmu o více než 25 % za rozhodné období, tj. od 1. března do 30. listopadu 2020.

Žadateli mohou být potravinářské a zemědělské podniky, které mohou získat až 200 000 Kč na příjemce a až 20 000 Kč na každou spolupracující osobu nebo zaměstnance. Celková výše podpory v rámci tohoto dotačního programu pak nesmí být vyšší než 75 % skutečně prokázaného poklesu příjmů za prodej potravin.

Příjem žádostí bude probíhat prostřednictvím systému „Modul pro Žadatele" od 1. prosince 2020 do 15. ledna 2021. Text Zásad včetně návodu na podání žádosti o podporu z tohoto dotačního programu je k dispozici na http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/program-agricovid-potravinarstvi/

Modul pro žadatele o podporu je k dispozici zde: http://eagri.cz/public/app/MpZ/Gui.

MZE ČR, 24.11.2020

Tisková zpráva: Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. stanovil sazby podpory pojištění pro rok 2020

Praha, 5. listopad 2020 – Finanční podpora pojištění je poskytována s cílem zpřístupnit pojistnou ochranu podnikatelům v zemědělství a lesnictví. Podpora je poskytována ve formě úhrady části pojistného, a to v rámci jednotlivých programů podpor. Výše podpory v rámci jednotlivých programů se pohybuje mezi 50 % až 65 % uhrazeného pojistného:

- 65 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění speciálních plodin
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění hospodářských zvířat
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění ostatních plodin
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu podpory pojištění lesních školek
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění lesních porostů

Informace o dalších programech podpor společnosti PGRLF, a.s. naleznete na webových stránkách www.pgrlf.cz.

MGR. BARBORA ŠENFELDOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ

Informace pro žadatele dotačního programu 13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

V Praze dne 6. listopadu 2020 – Chtěli bychom ještě touto cestou poděkovat všem žadatelům, kteří se zúčastnili prezentace k podání dokladů. Vážíme si Vašeho času a podnětů, které jsme od Vás obdrželi.

V průběhu prezentace byla přislíbená aktualizace příručky k Aplikaci pro přípravu daňových a účetních dokladů k DP 13. Tato příručka byla aktualizována a prosíme žadatele, aby při podání dokladů postupovali dle této příručky.

Příručku lze stáhnout na www.szif.cz zde: https://www.szif.cz/cs/nd-dotacni-programy-13

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

1,5 miliardy korun týdně jsou očekávané ztráty producentů potravin, na které dopadají opatření přijatá v souvislosti s pandemií COVID-19

Mezi nejvíce postižené obory patří výroba masa a masných výrobků, mléka a výrobků z mléka, pečiva, piva, vína, lihovin a ovoce a brambor. Ti, kterým se meziroční celkové příjmy propadnou o více než čtvrtinu, budou mít nárok na finanční pomoc v programu AGRICOVID.

ZPRÁVY Z MZE, PODZIM 2020

Jakou podporu mohou podnikatelé postižení koronavirovou krizí využívat? (ke 2. 11. 2020)

(Výběr s ohledem na vinařství ze seznamu zveřejněného Hospodářskou komorou)

COVID – Ubytování

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Příspěvek pro ubytovací zařízení ve výši 100 až 330 Kč na pokoj a noc za období, kdy musela být uzavřena.

Bližší info: https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/covid-ubytovani

Podávání žádostí: https://zadosti.sfpi.cz/

COVID III

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Ručení ČMZRB za provozní bankovní úvěry podnikatelů s maximálně 500 zaměstnanci.

Bližší info: https://www.cmzrb.cz/podnikatele/zaruky/zaruka-covid-iii/

Podávání žádostí: U spolupracující banky, která má s ČMZRB uzavřenou smlouvu o portfoliovém ručení pro Program COVID III. Hospodářská komora České republiky Florentinum (recepce A) I Na Florenci 2116/15 I 110 00 Praha 1 www.komora.cz -2-

COVID-Nájemné II

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Dotace ve výši 50 % uhrazeného nájemného za červenec, srpen a září 2020.

Bližší info: https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/covid-19-najemne--255305/

Podávání žádostí: https://aisportal.mpo.cz/AISPortal/default

Antivirus – režim A

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Příspěvky zaměstnavatelům na vyplácené náhrady mezd při překážkách v práci – nucené omezení provozu a karanténa

Bližší info: https://www.mpsv.cz/antivirus#Antivirus%20AB

Podávání žádostí: https://antivirus.mpsv.cz/ Hospodářská komora České republiky Florentinum (recepce A) I Na Florenci 2116/15 I 110 00 Praha 1 www.komora.cz -3-

Antivirus – režim B

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Příspěvky zaměstnavatelům na vyplácené náhrady mezd při překážkách v práci – související hospodářské potíže

Bližší info: https://www.mpsv.cz/antivirus#Antivirus%20AB

Podávání žádostí: https://antivirus.mpsv.cz/

Zákaz výpovědi při odložení splátek (pod)nájmu

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Nájemcům (podnikatelům) bylo umožněno odložit nájemné o 3 měsíce (do 30. 6.). Pokud podnikatelé doloží, že nejsou schopni splácet, nesmí dostat do 31. 12. 2020 výpověď z důvodu dlužného nájemného.

Bližší info: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-210

Podávání žádostí: Bez žádosti

Zrušení daně z nabytí nemovitých věcí

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Je zrušena daň ve výši 4 % z celkové kupní ceny, a to se zpětným účinkem.

Bližší info: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-386

Podávání žádostí: Bez žádosti – automaticky.

Posečkání úhrady daně

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Daňový subjekt může individuálně z důvodu tíživé sociální či ekonomické situace požádat správce daně o posečkání úhrady daně, popř. její rozložení na splátky.

Bližší info: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280

Podávání žádostí: Místně příslušnému finančnímu úřadu (listinnou formou, ústně do protokolu, datovou zprávou). Pro žádost neexistuje speciální tiskopis.

Vzor příslušné žádosti (a další obdobné vzory) naleznete na: https://www.komora.cz/vzory-nejaktualnejsich-zadosti-ke-stazeni/ Hospodářská komora České republiky Florentinum (recepce A) I Na Florenci 2116/15 I 110 00 Praha 1 www.komora.cz -5-

Pátý generální pardon MF

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Pardon cílil na vybrané úkony do 18. 8. 2020 (daň z příjmů) a na další část úkonů až do 31. 12. 2020 (daň z nabytí nemovitých věcí). Rozhodnutí ministryně financí zůstává v platnosti, podnikatelům prominutá daň nebo příslušenství nemohou být dodatečně doměřeny, resp. vymáhány. Poslední pardon vztahující se k jarní vlně pandemie.

Bližší info: Finanční zpravodaj 9/2020 pod číslem 13, https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj

Podávání žádostí: Bez žádosti – prominutí je automatické.

Šestý generální pardon MF

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Pardon se týká úkonů až do 31. 12. 2020, přičemž na rozdíl od předchozích rozhodnutí zužuje okruh pardonovaných subjektů výčtem odvětví, v nichž bylo podnikání vládou zakázáno nebo omezeno. První pardon z podzimní vlny pandemie.

Bližší info: Finanční zpravodaj 22/2020 pod číslem 31, https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj

Podávání žádostí: Bez žádosti – prominutí je automatické. Hospodářská komora České republiky Florentinum (recepce A) I Na Florenci 2116/15 I 110 00 Praha 1 www.komora.cz -7-

Sedmý generální pardon MF

Určeno pro: OSVČ, PO

Obsah: Jedná se o rozšíření okruhu pardonovaných subjektů v návaznosti na rozšíření krizových restriktivních opatření vlády na další oblasti podnikání. Týká se tedy vybraných úkonů také jen do konce tohoto roku.

Bližší info: Finanční zpravodaj 25/2020 pod číslem 34, https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj

Podávání žádostí: Bez žádosti – prominutí je automatické.

Výskyt hraboše polního v říjnu 2020

3. 11. 2020 – Z říjnových dat monitoringu ÚKZÚZ vyplývá, že celorepublikový průměr intenzity výskytu hrabošů poklesl na 664 aktivních nor na hektar (AVN/ha). To u ozimých plodin, odpovídá 3,3násobku podzimního prahu škodlivosti. V Ústeckém a Středočeském kraji v porovnání s ostatními kraji dosahuje početnost populací hraboše stále nejvyšších hodnot. Významnější nárůst v početnosti hraboše byl v průběhu října zaznamenán pouze v Jihočeském kraji (ze 123 AVN/ha v září na 227 AVN/ha v říjnu).

V současnosti je monitoring ÚKZÚZ prováděn v ozimech, jetelotrávách, vojtěšce, jeteli a trvalých kulturách, včetně sadů a vinic. Stále platí, že hraboš se vyskytuje mozaikovitě a může i nadále lokálně způsobovat škody. Momentálně dochází k rekolonizaci ploch ozimů v lokalitách, kde byl hraboš kalamitně přemnožen i na jaře či v průběhu léta. Předseťové kultivace ploch potlačily populace dočasně a lokálně bylo možné v průběhu října nalézat pole i s více než 80% poškozením.

S předpokládaným vývojem počasí, které hrabošům nesvědčí, se očekává stagnace a další pokles populací. Zemědělci mohou stále ještě na nejpostiženějších pozemcích využít jak výběrové aplikace rodenticidů do nor – manuální nebo pomocí upravených strojů, které ukládají návnadu do umělých nor, tak aplikaci na povrch, po předchozím posouzení stavu inspektorem ÚKZÚZ podle Nařízení ze dne 3. 9. 2020.

Aktuální počet okresů ohrožených kalamitním výskytem hraboše polního je celkem třicet. Inspektoři ÚKZÚZ budou i v průběhu zimních měsíců monitorovat vývoj populací tohoto škůdce a průběžně informovat veřejnost na webu ÚKZÚZ a prostřednictvím Rostlinolékařského portálu.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ

Prodej sudového piva je kvůli omezením na nule, lidé více kupují lahvové

Pivovarům momentálně nejvíce pomáhají zahraniční odběratelé. Hospo- ▸

dám, barům či restauracím vládne už několik týdnů ticho. To přidělává starosti i pivovarům, které trápí pokles prodeje sudů často až na nulu. Ztráty alespoň částečně nahrazují vyšší čísla z obchodů. „To, čeho jsme se obávali, se potvrdilo. Opět se zavřely všechny restaurace a není dovoleno ani pití alkoholu na veřejném prostranství, takže výsledek může být jediný, tedy nulový prodej sudového piva. Je otázkou, jak dlouho tohle potrvá," hodnotí ředitel strakonického pivovaru Dudák Dušan Krankus. „Výstav za letošní říjen ve srovnání s tím loňským poklesl o 20 procent. V případě restaurací či hospod bychom se bavili o poklesu ještě větším," líčí Krankus. Jedním dechem dodává, že se na druhou stranu zvedl prodej piva v obchodních řetězcích. „Nemáme to ještě úplně vyčíslené, ale v případě baleného piva nám čísla stoupla o zhruba pět procent," uvádí ředitel. Prodej pak v případě Dudáka nepoklesl v Maďarsku a na Ukrajině, kam vyváží. K propadu naopak došlo na Slovensku. Nouzový stav a nařízená opatření částečně změnila i práci uvnitř pivovaru. „Samotný proces vaření, respektive technologie výroby se nijak nemění. Je ale samozřejmé, že se nebude tolik vařit, sudovat, filtrovat a tak dále, protože cítíme faktický propad o desítky procent," přiznává Krankus, kterého uzavření hospod mrzí.

Prodeje sudového piva jsou teď minimální a vypadá to, že ještě nějakou dobu budou. Zákazníci se samozřejmě přeorientovali a kupují více v lahvích. Loňská hodnota byla 88 tisíc hektolitrů. Na jaře Samson kvůli koronaviru zastavil linku na stáčení do sudů, ale pivo ve zhruba 1 500 sudech vylévat nemusel. Vše se podařilo prodat díky slevám. Nyní je sudová linka odstavená znovu, stejně jako v březnu. Pivovar vyváží zboží do téměř 30 států. Propady tržeb z jara se podařilo vykompenzovat díky silným prodejům v létě. Češi trávili léto doma, a tak konzumovali naše pivo v tuzemsku.

Provoz linky na stáčení do sudů omezil také národní pivovar Budějovický Budvar. Podle ČTK ztrácí týdně na tržbách sedm až deset milionů korun. Podnik zaměstnává zhruba 670 pracovníků, někteří jsou doma, ale výrobu to neohrožuje. I přes složitou situaci by měl Budvar letošní rok ukončit v podobných číslech jako ten loňský. Tehdy byl obrat tři miliardy a zisk po zdanění se zvedl o čtyři procenta na 278 milionů. Vyplývá to z výroční zprávy. Z nouzového stavu nemají radost ani menší pivovary.

WWW.IDNES.CZ, AUTOR: JAKUB BARTOŠ, 11. 11. 2020 (KRÁCENO)

Prazdroj vymění zdarma restauracím veškeré prošlé pivo za čerstvé

Plzeňský Prazdroj vymění zdarma restauracím a hospodám veškeré prošlé pivo za čerstvé a zlikviduje jej na vlastní náklady. Stejně to provedl na jaře. Zároveň jim poskytuje poradenství, jak získat prostředky z programů státní podpory. Pivovar dále odložil splatnost veškerých faktur až na období po koronaviru. Uvedl to obchodní ředitel Prazdroje Tomáš Mráz. Odbyt sudového piva v hospodách se meziročně snížil na pět procent, prodej čepovaného piva z okénka nabízí asi 11 procent restaurací a hospod. „Ten, kdo nyní funguje, tak může generovat příjmy a za pivo zaplatí až poté, co se život dostane zpět do normálu," uvedl. Podle Mráze nemusejí mít lidé obavy, že by teď pivo v hospodách nemělo ty nejlepší parametry. Prazdroj totiž výrazně posílil prodeje menších balení sudů 15 a 30 litrů. Patnáctilitrové sudy se podílí na prodejích do hospod z jedné pětiny, zatímco běžně to jsou jen dvě procenta. Třicetilitrové sudy pak tvoří dvě pětiny prodejů, loni polovinu. Prazdroj se podle Mráze snaží motivovat lidi, aby si chodili pro jídlo a pití, a tím pomohli provozovnám přežít. „Aktuálně například rozvážíme do otevřených podniků zdarma třetinkové lahve piva Excelent, aby je mohli hospodští dávat třeba k jídlu," řekl. Prodej čepovaného piva z okénka nabízí podle aktuálních dat pivovaru asi 11 procent restaurací, do nichž dodává svá piva. Hospodští, kteří sudové pivo mají i nadále v nabídce, přitom prodají 45 procent toho, co v běžném provozu před rokem. Hospodám, které se snaží fungovat, to podle Mráze pomáhá zajistit aspoň část hotovosti, kterou nutně potřebují. „Naše celkové prodeje sudového piva v hospodách se za první tři týdny, kdy musely být podniky uzavřené, snížily na pět procent ve srovnání se stejným obdobím loni," uvedl Mráz.

WWW.ZEMEDELEC.CZ, AUTOR: PETRA VAŇATOVÁ, 12. 11. 2020

Strategické cíle potravinářství do roku 2030

K potravinářskému průmyslu v České republice nepatří jen syrečky a pivo. Je toho mnohem víc a Ministerstvo zemědělství chce podpořit rozvoj tohoto odvětví, růst jeho efektivnosti a konkurenceschopnosti na evropském i světovém trhu.

Díky tomu vzniknou předpoklady nejen pro zvýšení nabídky bezpečných, kvalitních a cenově dostupných potravin spotřebitelům ČR, ale i pro jeho efektivní vazby na domácí zemědělství včetně zajištění mimoprodukčních funkcí potravinářství v oblasti rozvoje venkova, zlepšování vztahů k životnímu prostředí a snižování energetické náročnosti potravinářské logistiky.

Strategické cíle stanovené Ministerstvem zemědělství:

- Zajištění racionální míry potravinového zabezpečení z hlediska dostatečných zpracovatelských kapacit
- Ekologicky šetrný růst efektivnosti a produktivity českého potravinářství
- Posilování významu potravinářství na domácím trhu a růst jeho exportní výkonnosti
- Zvýšení významu potravinářství v zaměstnanosti a rozvoji venkova
- Důraz na zvyšování bezpečnosti potravin a ochranu spotřebitelů

Příklady opatření k naplnění strategických cílů:

- Technologická modernizace podniků, podpora výrobkových a procesních inovací
- Zvýšení spravedlnosti v rozložení obchodních rizik mezi dodavateli a obchodem. Aktualizace zákona o významné tržní síle
- Podpora mikropodniků (zjednodušení označování výrobků, u mikropodniků dodávající produkty na místní trh)
- Rozvoj marketingu českých potravin, při zvýšení organizační i finanční spoluúčasti soukromé sféry – marketingový fond
- Podpora exportu především prostřednictvím státních institucí (typu EGAP – Exportní garanční a pojišťovací společnost apod.), pomoc při hledání trhů v třetích zemích, marketingových a propagačních podpor v zahraničí
- Zlepšení dohledu nad trhem s potravinami – zvýšení počtu kontrol a zvýšení počtu terénních pracovníků u kontrolních orgánů

• Novela zákona o potravinách
• Marketingová podpora značek kvality (Klasa, Regionální potravina)

ZDROJ: MZE

Dáme jídlo nově rozváží také snídaně. Reaguje tak na dlouhodobou poptávku zákazníků

Největší česká služba rozvozu jídla Dáme jídlo doručuje nově kromě svačin, obědů a večeří také snídaně. Rozšiřuje tím svoji současnou nabídku a přidává jí na pestrosti. Zákazníci si tak mohou již v tuto chvíli od osmi hodin ráno objednat například míchaná vajíčka, toasty, tvarohové koláče, ale i vynikající domácí rohlíky s medem, které jim dorazí do 30 minut. Novinka se zatím týká Prahy, Brna a Ostravy. Rozvoz snídaní prostřednictvím Dáme jídlo probíhá denně mezi 8:00 a 10:30. Služba je zpočátku dostupná v Praze, Brně a Ostravě, pokud se osvědčí, rozšíří se i do dalších měst po celé České republice. "Dáme jídlo novinkou reaguje na poptávku ze strany zákazníků, z jejichž zpětné vazby bylo patrné, že v nabídce nejvíce postrádají právě snídaně. Jejich rozvoz se nyní stane trvalou součástí našich služeb," říká výkonný ředitel společnosti Filip Fingl. Ranní rozvoz je dalším logickým krokem v rozšiřování služeb Dáme jídlo. K pestrému výběru svačin, obědů a večeří přibydou tradiční vajíčka, toasty a lívance. Na své si přijdou ale i zákazníci, kteří rádi zkoušejí méně obvyklá jídla. Ke snídani si tak budou moci nechat dovézt třeba plněný sendvič Bánh mì nebo domácí granolu s jogurtem. O službu rozvozu snídaní projevily kromě zákazníků zájem i samotné restaurace. Novinku mohou využít všechny typy gastroprovozů. Pro restaurace, jež se dosud zaměřovaly pouze na obědy a večeře, jde o příležitost, jak obohatit svoji nabídku o snídaňové menu. Stejně tak se ale rozvoz vyplatí menším kavárnám nebo bistrům, kde naopak snídaně a brunche tvoří už nyní velkou část nabídky, a které kvůli vládním nařízením momentálně fungují ve velmi omezeném režimu. "I v uspěchaných všedních dnech je nyní možné dopřát si skvělou snídani. Zákazníci si ji mohou nechat dovézt přímo do kanceláře nebo domů, pokud pracují na home office. O víkendu lidé zase tolik nepospíchají a chtějí si ráno užít. V takové situaci donáška ušetří čas a poskytne vytoužený komfort," doplňuje Filip Fingl. K zajištění dostatečných kapacit pro rozvoz snídaní již společnost Dáme jídlo rozšířila svou logistickou síť. Pro všechny donášky samozřejmě stále platí přísná hygienická opatření. Zákazník si samozřejmě může zvolit bezkontaktní doručení objednávky. Kurýr jídlo doručí na předem domluvené místo, zákazníka informuje přes mobilní telefon a na převzetí objednávky pak dohlédne z bezpečné vzdálenosti. Kurýři Dáme jídlo jsou navíc povinni si před každým doručením i po něm vydezinfikovat ruce, zakryté dýchací cesty jsou samozřejmostí. Všechny vozy jsou vybaveny dezinfekčními prostředky ve spreji pro dezinfekci interiéru vozidla a termoboxů, v nichž jsou objednávky převáženy. Kurýři mají povinnost po každé ukončené směně vydezinfikovat jak vůz, tak i termoboxy. O společnosti Dáme jídlo Dáme jídlo je největší česká služba rozvozu jídla, která spolupracuje s téměř 4 000 restaurací ve 170 obcích po celé České republice. Svojí pestrou nabídkou tak pokrývá více než 60 % tuzemské populace. Kromě tradiční české kuchyně, pizzy či rychlého občerstvení, si zákazníci mohou v její nabídce vybrat asijská a indická jídla, steaky, dezerty, zmrzlinu, kávu a tisíce dalších položek. Během špičky doručí Dáme jídlo více než 2 500 objednávek za hodinu a toto číslo stále roste. Dáme jídlo je součástí Delivery Hero, celosvětově největšího hráče na trhu food delivery, který se stal v roce 2020 součástí klíčového evropského akciového indexu DAX, kam patří 30 nejvýznamnějších německých firem.

ZDROJ: WWW.AGRIS.CZ, AUTOR: DAMEJIDLO.CZ S.R.O., 9. 11. 2020

Rezidua léků kontaminují toky v ČR více než pesticidy

Stejně jako příčiny úhynů ptáků by bylo také žádoucí komplexně hodnotit zdroje kontaminace vod a vodních toků chemickými látkami. Jak totiž na konkrétních příkladech uvádí „Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR" za rok 2019, nejsou to opět zdaleka jen zemědělci, kteří se na kontaminaci povrchových a podzemních vod svou činností podílejí. Stále větším problémem se ukazuje kontaminace vod farmaceutickými přípravky, přičemž podle zmíněné zprávy je „koncentrace farmaceutických přípravků v některých lokalitách značná", v porovnání s pozůstatky pesticidů v nejvíce kontaminovaných tocích troj- až čtyřnásobná. V loňském roce byly pozůstatky farmak nalezeny až na jeden případ ve všech monitorovaných lokalitách, tedy na 99,7 % míst, v celkem 94,8 % ze všech sledovaných 2 688 vzorků. Nejčastěji šlo přitom o rezidua léků na vysoký krevní tlak, cukrovku, dnu či léky na zmírnění bolesti, přičemž zejména v menších tocích bylo nalezeno najednou i více než 40 takových látek v koncentracích i více než 50 µg/l., v průměru ale zhruba 20 µg/l. Naproti tomu pozůstatky pesticidů byly v loňském roce nalezeny na 92,6 % sledovaných lokalit, v celkem 85,5 % z 5 210 vzorků, ojediněle také v koncentracích nad 50 µg/l., většinou ale v průměru v množství kolem 6 µg/l.

AGROBASE, 22. 11. 2020

Zemědělský svaz: EK by měla zveřejnit dopady strategií, potraviny asi zdraží

Evropská komise by měla co nejdříve zveřejnit dopadové studie nových zemědělských strategií. Vyzval ji k tomu dnes na tiskové konferenci předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. Dopadové studie k evropským cílům zatím zveřejnily pouze Spojené státy americké. Podle nich by současné návrhy komise snížily zemědělskou produkci v EU až o 15 procent, vývoz potravin o pětinu, hrubý příjem zemědělců o 16 procent a zvýšily ceny potravin o 17 procent, dodal Pýcha. Na evropské úrovni se chystá schvalování cílů strategie Green Deal (Zelená dohoda pro Evropu). Podle současných návrhů by se měly snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů proti roku 1990 o 55 procent, tzv. klimatické neutrality by se mělo dosáhnout do roku 2050. Na Green Deal jsou navázané další strategie jako Farm to fork (Z farmy na vidličku či Od zemědělce ke spotřebiteli), strategie pro biodiverzitu, strategie EU pro metan nebo Společná zemědělská politika EU. Podle Pýchy by se měly zveřejnit dopadové studie všech těchto strategií dohromady, protože některé z nich můžou své záměry multiplikovat či jít proti sobě. Dodal, že by se bez znalosti dopadových studií neměly schvalovat konkrétní cíle, kam by měla ČR v příštích letech mířit. "Dopad může být i do celé společnosti a může být i fatální," řekl. Svaz, stejně jako ČR, se již před časem ohradil proti plánu strategie Farm to fork, kde se počí-

talo s poměrným snižováním používání pesticidů u všech členských států nebo se zvyšováním podílu zemědělské půdy v ekologickém režimu. Pýcha připomněl, že ČR v posledních letech spotřebu pesticidů snížila, zatímco jinde v Evropě se naopak zvedala. "U nás spotřeba pesticidů za poslední roky klesla o 27 procent, ve Francii vzrostla ve stejném období skoro o 40 procent, a třeba v Rakousku dokonce o 53 procent. Spolu s Portugalskem a Irskem patříme mezi ty unijní země, kde objem prodaných prostředků proti škůdcům klesá nejvíce," uvedl již dříve ministr zemědělství Miroslav Toman (ČSSD). Podle ministra se už nyní v ČR používá méně pesticidů a umělých hnojiv, než je průměr EU, a také méně než v některých západních evropských státech. Podle Pýchy by se neměla společnost dívat na pesticidy jenom negativně. Připodobňuje jejich fungování u rostlin k používání léků, když je člověk nemocný. "Nikdo nediskutuje o tom, jestli máme brát léky," řekl.

ZDROJ: WWW.AGRIS.CZ, AUTOR: ZEMĚDĚLSKÝ SVAZ ČR, 27. 11. 2020

Odbory chtějí nárůst zemědělských platů o 6 procent

Zemědělští odboráři požadují nárůst mzdových tarifů od příštího roku o šest procent. Největší zaměstnavatelský Zemědělský svaz ČR naopak v současné situaci navýšení odmítá. ČTK to dnes sdělili zástupci obou stran, další kola kolektivního vyjednávání budou v příštích týdnech. Všichni doufají, že uzavřou kolektivní smlouvu do konce roku. O šest procent vzrostly v průměru tarify i v letošním roce. Zaměstnavatelé zatím připouštění pouze navýšení v rámci minimální mzdy a na ní navázané tarifní stupně. Plošné zvyšování mezd v tomto značně nejistém období považují za hazard, v konečném důsledku tak může dojít k propuštění zaměstnanců. Pokles počtu pracovníků v zemědělství činil loni podle Zprávy o stavu zemědělství 1,2 procenta, bylo jich tak zhruba 99.000. Předloni to vypadalo, že se počet pracovníků stabilizoval, loni však podobně jako většinově v posledních dvou dekádách znovu klesl. Průměrný plat v zemědělství se loni podle zprávy meziročně zvýšil o zhruba 1800 Kč na 27.200 Kč. Podle údajů Českého statistického úřadu vzrostly letos ve druhém čtvrtletí meziročně platy v zemědělství o 4,1 procenta na 27.519 korun. V celém hospodářství činily v průměru 34.271 Kč.

ZDROJ: WWW.AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 26. 11. 2020 (KRÁCENO)

Potraviny na pranýři (nebezpečné víno – listopad)

Zdroj: SZPI

Traminer - víno bílé, polosladké, z.p. Moldavsko, alk. 11,5 % obj.
Kategorie: Nebezpečné potraviny
Ve víně bylo zjištěno překročení povoleného množství konzervantu - kyseliny sorbové.
Obal: keg sud
Množství výrobku v balení: 50 l
Výrobce: Plněno v: Vinofol, s.r.o., Brno, provozovna Novosedly 132
Místo kontroly: Vinofol, s.r.o., Štemberkova 1698, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČ: 26918323
Země původu: Moldavsko

Ze zahraničí

Předběžná produkce vína ve světě v roce 2020

Ve svém projevu generální ředitel OIV Pau Roca představil 27. října na tiskové konferenci v Paříži první odhady světové produkce vína v roce 2020. Po mimořádně vysokém objemu produkce v roce 2018 se očekává, že celosvětová produkce vína bude již druhým rokem po sobě podprůměrná. Údaje z 30 zemí, které představují 84 procent světové produkce vína, naznačují, že celková světová produkce vína v roce 2020 (bez šťávy a moštu) se pohybuje mezi 253,9 a 262,2 miliony hektolitrů, se střední hodnotou 258 mil. hl.

Světová produkce vína v roce 2020 bude pravděpodobně o 1 % vyšší oproti roku 2019. To odpovídá aktuálnímu stavu geopolického napětí, klimatickým změnám a pandemii Covid-19.

Severní polokoule

Na severní polokouli probíhá běžně sklizeň od srpna do října. Na rozdíl od jarních prací (duben až červenec) nebyla sklizeň tak silně zasažena uzavíráním zemí z důvodu pandemie Covid-19.

Evropská unie

V Evropské unii umožnily přírodní podmínky v roce 2020 vysoký potenciál výnosu hroznů; tento byl ale cíleně omezen různými opatřeními na úrovni vlád a svazů producentů, aby se co nejvíce eliminovaly negativní účinky pandemie na světový trh s vínem. Objem produkce vína EU v tomto roce (bez šťávy a moštu) je odhadován na 159 mil. hl a zvýšil se tak oproti minulému roku o 5 %. Nárůst ve srovnání s rokem 2019 činí 7 mil. hl.

Rozdíly mezi jednotlivými zeměmi jsou letos větší, než tomu bylo v předcházejících letech. Například v Itálii byla sklizeň při meziročním srovnání o 1 % nižší (47,2 mil. hl), ve Francii o 4 % vyšší (43,9 mil. hl) a ve Španělsku sklidili dokonce o 11 % (37,5 mil. hl) vína více. V těchto třech zemích, na které připadá 49 % světové produkce vína a 81 % produkce EU, bylo v roce 2020 získáno mírně méně vína, než činí jejich pětiletý průměr. Společná organizace trhu s vínem EU zaručuje dotace na regulaci jeho množství, jako např. příspěvek na zelenou sklizeň. V některých regionech Itálie, Francie a Španělska se vinaři rozhodli v důsledku sníženého odbytu vína na globálním trhu snížit množství připravovaného vína pod hranici roku 2019.

Nárůst oproti roku 2019 byl vykázán v Německu (8,9 mil. hl, +8 %), Maďarsku (2,9 mil. hl, + 22 % a v Rakousku (2,7 mil. hl, +10 %). Úroveň produkce vína v těchto třech zemích odpovídá nebo i překračuje průměr posledních pěti let. V Portugalsku bylo sklizeno stejné množství (6,5 mil. hl) jako v minulém roce a odpovídá to pětiletému průměru. V zemích jako jsou Rumunsko (3,6 mil. hl) a Řecko (2,0 mil. hl) bylo oproti roku 2019 sklizeno menší množství vína (o –7 % a –2 %) a rovněž ve srovnání s pětiletým průměrem (o –12 % a –17 %).

Státy mimo EU

Na severní polokouli, mimo EU, dosáhly v porovnání s minulým rokem některé státy jako Rusko (4,7 mil. hl, +2 %) a Ukrajina (1,0 mil. hl, +1 %) mírně vyššího výnosu, zatímco v Gruzii (1,7 mil. hl, –3 %) a Moldavsku (1,2 mil. hl, –18 %) byla sklizeň v důsledku sucha nižší.

Ve Švýcarsku bylo sklizeno menší množství (0,9 mil. hl) nejenom meziročně (–10 %), ale i oproti pětiletému průměru (–8 %).

V USA se získané množství vína podle ministerstva zemědělství odhaduje na 24,7 mil. hl, což je oproti roku 2019 o 1 % více. Číslo může být ale upraveno, až budou známy skutečné následky plošných požárů v Napa a Sonoma, kde část hroznů kvůli jejich popáleninám a pachuti po kouři nemohla být zpracována na víno.

Z Číny nejsou zatím data o sklizni hroznů k dispozici, ale lze předpokládat, ▸

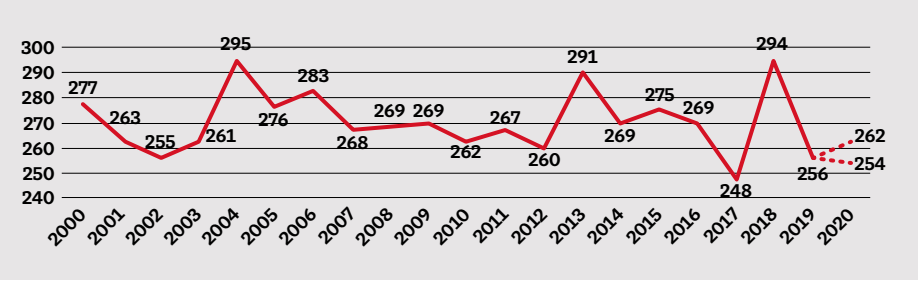

Obr. 1: Celosvětová produkce vína (mil. hl) v letech 2000 až 2020

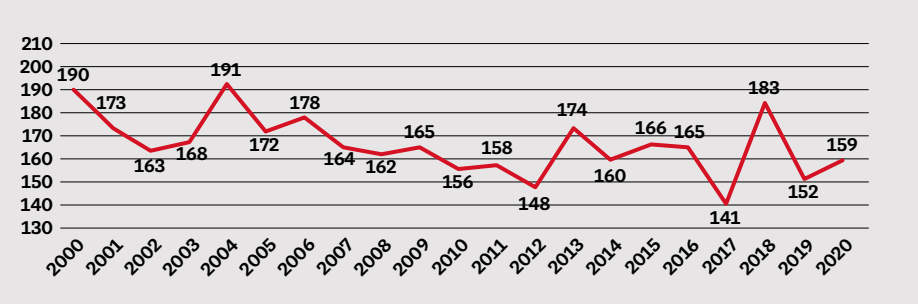

Obr. 2: Produkce vína v EU-27 (mil. hl) v letech 2000 až 2020

Obr. 3: Produkce vína na jižní polokouli (mil. hl) v letech 2000 až 2020

že bude pokračovat pokles produkce z roku 2019.

Jižní polokoule

Zatímco na severní polokouli je sklizeň teprve dokončována, na jižní polokouli jsou data považována za přesnější, protože sklizeň v Austrálii, na Novém Zélandu, Argentině, Chile, Brazílii, Uruguayi a v Jižní Africe skončila v březnu. Výrazný pokles produkce je zaznamenán téměř na celé jižní polokouli, hlavně kvůli špatným povětrnostním podmínkám. Ačkoli první vlna pandemie Covid-19 probíhala během sklizně na jižní polokouli, neměla vliv na celkovou produkci. Na základě nevhodného průběhu počasí se celková produkce vína odhaduje na 49 mil. hl, což je meziroční pokles o 8 %.

Argentina registruje pokles o 17 procent oproti předchozímu roku (na 10,8 mil. hl), který způsobil el Niño, zatímco v Chile (sklizeno 10,3 mil. hl) je pokles (o 13 %) přičítán suchu. Objem sklizně v Brazílii (2,2 mil. hl) byl podobný jako v roce 2019, ale o 15 % nižší než její pětiletý průměr.

Po silném suchu, které postihlo úrodu hroznů v letech 2018 a 2019, se produkce Jihoafrické republiky v roce 2020 (10,4 mil. hl) vrátila do normálu. Nový Zéland nahlásil pro rok 2020 rekordně vysoký objem, zatímco Austrálie byla na rekordně nízké úrovni kvůli požárům. Austrálie vykázala pokles produkce o 11 procent oproti předchozímu roku a o 16 procent oproti pětiletému průměru. Sucha ovlivnila celkové výnosy; v některých oblastech požáry zničily sklizeň, a hrozny, které byly sklizeny, byly poškozeny kouřem a jsou nepoužitelné pro víno. Naproti tomu Nový Zéland v roce 2020 získal o 11 procent více vína než v roce 2019 a jeho produkce se zvýšila o 15 procent oproti pětiletému průměru.

Vinařské trendy během pandemie Covid-19

Ředitel OIV Pau Roca poukázal na to, že všechna vína připravená v roce 2020 vstoupí na trh poznamenána nejistotou kvůli Covid-19. V konečném důsledku bude mít pokles mezinárodního obchodu s vínem kvůli uzavřeným distribučním kanálům a změně spotřebních návyků související s tímto uzavřením větší vliv na trh s vínem než změny v množství produkce vína. Stále existuje riziko globální recese, která bude mít negativní dopad na prodej vína. Nedávné požáry v Austrálii a na západě Spojených států ukazují, že změna klimatu je jednou z největších hrozeb pro vinařství po celém světě.

VYBRAL A PŘELOŽIL JIŘÍ SEDLO (KRÁCENO)

Evropská rada navrhla řadu změn v předpisech pro víno

Evropská rada a Evropský parlament požadují další povinné informace na etiketě. V rámci jednání o SZP (společná zemědělská politika) hlasovala Rada EU pro zemědělství, složená z ministrů zemědělství EU, a Evropský parlament pro změny v návrzích Evropské komise pro několik změn, které se dotýkají i vína. Rada pro zemědělství i Evropský parlament jsou pro přidání dvou dalších položek do seznamu povinných údajů o víně: na jedné straně informace o nutriční hodnotě, která může být omezena na nutriční hodnotu („kalorie“), na straně druhé je to seznam složek. Nutriční hodnota by měla být uvedena na etiketě, ale seznam složek lze uvést i jiným způsobem. Pozměňovací návrh navržený Evropským parlamentem stanoví, že informace lze sdělit i jinými způsoby než etiketou, která se lepí na láhev nebo jinou nádobu, pokud je na štítku uveden jasný a přímý odkaz. Například prostřednictvím QR kódu. Podmínka: nesmí se zobrazovat společně s dalšími informacemi, které jsou určeny pro komerční nebo marketingové účely. Pozměňovací návrh Rady hovoří o „elektronické formě“, ve které lze na etiketě zpřístupnit seznam složek, avšak pokud se použijí, nesměly by se zaznamenávat ani sledovat údaje o uživatelích („sledování“).

Dále jsou Rada i Parlament pro prodloužení systému výsadbových práv pro vinice i po 31. prosinci 2030. Rada pro zemědělství požaduje prodloužení do 31. prosince 2040, Evropský parlament požaduje prodloužení do 31. prosince 2050. U oblastí, pro které byla udělena práva na výsadbu a která dosud nebyla převedena na povolení, hlasuje Rada pro zemědělství ve prospěch členských států umožnit nadále možnost udělovat práva na opětovnou výsadbu i po 31. prosinci 2020, a to nejpozději do 31. prosince 2023. Evropský parlament chce tuto možnost prodloužit do 31. prosince 2025.

Oba orgány EU jsou pro to, aby mimo odrůdy révy druhu Vitis vinifera byly v budoucnu schváleny pro výrobu vín s chráněným označením původu (CHOP) také odrůdy vzniklé křížením druhu Vitis vinifera s jinou odrůdou rodu Vitis. Toto pravidlo se již vztahuje na výrobu vín s chráněným zeměpisným označením (CHZO).

Obě instituce rovněž souhlasí s přidáním nealkoholických a částečně nealkoholických vinařských produktů na seznam definovaných kategorií vinařských produktů. Přípustné procesy dealkoholizace pro získání těchto produktů budou upraveny v nové příloze vyhlášky. Evropský parlament se rovněž zasazuje o zavedení kategorie »dealkoholizovaných aromatizovaných vinných výrobků«.

Pokud si Rada prosadí své, mělo by se zjednodušit přikyselení a odkyselení vína a moštu. Schvalování obou procesů podle vinařských zón by bylo zrušeno a tyto procesy by byly obecně povoleny v EU. Kromě toho by se zrušily všechny předpisy, které se týkají přikyselování vína a jemu předcházejících produktů, a byly by nahrazeny jednotným předpisem. Mělo by být rovněž zrušeno omezení stanovené platným právem, že při- ▸

kyselení a odkyselení lze provádět pouze ve vinařství, ve kterém byly sklizeny hrozny použité k výrobě vína.

Rada dále požaduje, aby členské státy měly pravomoc stanovit vyšší možnost zvýšení cukernatosti moštů pro vyšší celkový obsah alkoholu ve víně, než je uvedeno v nařízení (mimo jiné 11,5 % objemových ve vinařské zóně A) i pro vína s chráněným zeměpisným označením (CHZO). Tato možnost byla dosud vyhrazena pouze pro vína s chráněným označením původu (CHOP).

Aby se zkrátil legislativní proces, má se v listopadu uskutečnit takzvaný „neformální" trialog mezi Radou, Parlamentem a Komisí. Tento nástroj byl vytvořen s cílem urychlit někdy zdlouhavý proces řádného legislativního postupu. Po dohodě těchto tří orgánů v neformálním trialogu, mohou být nařízení částečně přijata už v 1. nebo 2. čtení.

DDW/5. 11. 2020/JS

Zkrácená zpráva z jednání pracovní skupiny „víno" při COPA/COGECA 16. 7. 2020

Závěry:

Itálie:

Opatření v rámci pandemie: Krizová destilace (50 mil. € z národního balíčku SOT) pro základní (stolní) vína. Z důvodu nízké ceny za destilaci se od programu upustilo, byl destilován asi 1 mil. hl vína. Zelená sklizeň u vín s CHOP a CHZO (100 mil. € z národního balíčku SOT).

Předpoklad sklizně 2020: dobrý

Německo:

Opatření národních podpor jsou připravena, vláda o nich zatím nerozhodla. Snížil se export vína do Číny.

Předpoklad sklizně 2020: normální

Francie:

Opatření v rámci pandemie: Krizová destilace (170 mil. €, z toho 80 mil. € z národního balíčku SOT) pro všechna vína, nejméně 2 mil. hl. Byla sjednána poptávka k destilaci, až 3,3 mil. hl. Soukromé skladování vína se ještě diskutuje. Během uzamčení státu činily ztráty na obratu z prodeje u výrobců vína až 80 %. Nejvíce to pocítili producenti nejkvalitnějších vín. Export vína do USA a Číny se snížil.

Předpoklad sklizně 2020: dobrý

Portugalsko:

Opatření v rámci pandemie: Krizová destilace (10 mil. €) a soukromé skladování vína (5 mil. €) z národního balíčku SOT. Během uzamčení státu činily ztráty na obratu z prodeje u výrobců vína 50 až 80 %. Export vína se snížil, ale toky zůstaly zachovány.

Předpoklad sklizně 2020: normální

Španělsko:

Opatření v rámci pandemie: Krizová destilace všech druhů vín v objemu asi 2 mil. hl (66,5 mil. € z národního balíčku SOT), požadavek byl na 3,2 mil. hl. Zelená sklizeň (10 mil. € z národního balíčku SOT), soukromé skladování vína u vín s CHOP a CHZO (15 mil. € z národního balíčku SOT). Během uzamčení státu činily meziroční ztráty na obratu z prodeje u výrobců vína 25 % a trh je narušený. Vznikly problémy při exportu vína do USA a Číny.

Předpoklad sklizně 2020: velmi dobrý (45 mil. hl)

Rakousko:

Opatření v rámci pandemie: Krizová destilace (4 mil. € z národního balíčku SOT).

Předpoklad sklizně 2020: normální

Maďarsko:

Opatření v rámci pandemie: Zelená sklizeň (9 mil. € z národního balíčku SOT) a podpora rodinných vinařství z národních dotací.

Předpoklad sklizně 2020: podprůměrný

Slovinsko:

Opatření v rámci pandemie: Zelená sklizeň, krizová destilace je ještě v jednání, předpokládané množství je 100 tis. hl.

Předpoklad sklizně 2020: normální

Obecně:

COVID-19 a uzamčení států těžce poškodily odvětví vína a obchod s ním. Zvýšil se on-line prodej a prodej přes maloobchod, ale ne natolik, aby byly vyrovnány ztráty v sektorech gastronomie a HORECA a ztráty z exportu vína. Oživování jde pomalu. Byla přijata opatření, jak dostat velké množství vína z trhu, ale sklepy zůstávají plné, výhled sklizně je pozitivní, a tím i výhled na budoucnost odvětví vína je nejistý. Prostředky národních balíčků v rámci SOT s vínem EU ne vždy byly dostačující, aby mohly financovat potřebná tržní opatření. Současná mimořádná tržní opatření by měla být prodloužena a financována dodatečnými prostředky z rozpočtu EU.

Z INFORMACE C/C ZE DNE 30. 10. ZPRACOVAL JIŘÍ SEDLO

Spojené státy americké: zavedení strategie Farm to Fork povede k nárůstu počtu osob, které nemají dostatečný přístup k potravinám.

Ministerstvo zemědělství Spojených států amerických doplnilo v uplynulém týdnu prognózy dopadu implementace evropské strategie Farm to Fork o omezení přístupu k potravinám na celosvětové úrovni. Již počátkem října americké ministerstvo varovalo před nárůstem světových cen potravin v souvislosti se zavedením cílů strategie Farm to Fork, dne 02/11/2020 ve své zprávě „Dopady redukce zemědělské produkce v souvislosti se zavedením strategií Evropské zelené dohody Farm to Fork a pro biologickou rozmanitost na ekonomiku a zabezpečení potravinami" ministerstvo rozpracovalo možné dopady do většího detailu. Zabývalo se třemi možnými scénáři – tedy že cíle obou strategií budou přijaty pouze na úrovni EU, že budou přijaty i částí třetích zemí, a že budou přijaty celosvětově. U třetího scénáře se předpokládá, že by EU zakázala obchod se zeměmi, které nebudou strategie Farm to Fork a pro biologickou rozmanitost dodržovat. Ministerstvo zemědělství USA ve zprávě uvádí, že i v případě prvního scénáře bude dopad zavedení strategií znatelný i ve třetích zemích. V případě prvního scénáře by zemědělská produkce EU do roku 2030 propadla o 7 % oproti současnosti, v případě třetího scénáře by zemědělská produkce EU propadla o 12 %, celosvětově pak o 11 %. Propad evropské a potažmo i světové produkce by podle závěrů zprávy vedl k nárůstu cen potravin, ohrožení zabezpečení potravinami, omezení obchodu, a propadu HDP. Počet osob, které nemají denně dostatečný přístup k potravinám, by vzrostl z 22 milionů na 185 milionů, pokud by strategie měla být přijata na celosvětové úrovni.

ZPRAVODAJ PK ČR 46/2020

Proběhla online soutěž vín z interspecifických odrůd pod záštitou PIWI International

Koronavirus se podepsal i na tomto, v pořadí již desátém ročníku soutěže, ▸

musel se uskutečnit on-line. Celkem bylo během tří degustačních dnů, od 13. do 15. Listopadu, hodnoceno 413 vzorků vín PIWI odrůd z 15 zemí. Bylo uděleno celkem 42 velkých zlatých, 175 zlatých a 161 stříbrných medailí. Oproti minulému ročníku bylo o 58 vzorků méně, ale na druhou stranu o jednu zemi více. Se 170 přihlášenými vzorky vín bylo nejsilněji zastoupenou vinařskou zemí Německo, následované Švýcarskem, Itálií a Rakouskem. Měřeno počtem velkých zlatých medailí bylo pořadí následující: Německo s 12, na druhém místě Švýcarsko s 9 a Rakousko se 6 zlatými medailemi. Na velké zlaté medaile dosáhly rovněž Švédsko (3 vzorky růžového a šumivého vína), Polsko (3 vzorky bílého, růžového a přírodně sladkého vína), Dánsko (2 vzorky šumivého a přírodně sladkého vína), Itálie (2 vzorky z Lombardie a Trentina), Slovensko, Belgie, Lichtenštejnsko, Nizozemsko, a Francie. Vinaři z České republiky, i přes podporu Vinařského fondu a Národního vinařského centra, se letos soutěže nezúčastnili. Přesto víno moravské odrůdy Savilon ročníku 2018 získalo velkou zlatou medaili (97 bodů). Stalo se tak zásluhou vinařství Víno Hladký ze slovenské Skalice.

Na základě historie této soutěže lze hodnotit i jednotlivé PIWI odrůdy. Je to ale ztíženo tím, že vznikají neustále nové a většinou lepší. Ve výsadbách však nezaujímají prakticky žádnou plochu, oproti těm starším. Podrobný rozbor ponecháme na jiný příspěvek. Zde lze pouze říci, že velké zlaté medaile letos získaly následující odrůdy (samostatně, nikoliv jako cuvée): Solaris (7), Muscaris (5), Cabernet blanc (3), Divico (3), Sauvignac (3), Souvignier gris (3), Cabernet Cortis (2), Johanniter (2), Regent (2), Rondo (2), Baco noir (1), Cabernet Cantor (1), CAL 1-22 (1), Donauriesling (1), Helios (1) a Savilon (1).

Nejvyšší počet bodů, 98, v kategorii červených vín získala dvě cuvée ze švýcarského okolí Ženevského jezera – v bariku vyzrálé víno ročníku 2018 z odrůd Divico, Gamaret a Bronner z Domaine de la République et Canton de Génève (AOC) a ze stejných odrůd i ročníku AOC z vinařství Florian Ramu, rovněž ve stylu barrique. Mezi bílými víny zvítězila rovněž 98 body dvě vína, tentokrát z Dolního Rakouska: V nerezu zpracovaný Donauriesling Sommelier ročníku 2019 bio-vegan z Winzer Krems a rovněž reduktivní cuvée odrůd Blütenmuskateller, Donauriesling a Muscaris, bio-vegan 2019, z Bio Weinbau Prinz. 98 bodů ještě získal vítěz kategorie šumivých vín Souvignier gris brut reserve z Charakterweine Josef Scharl ve Štýrsku. Víno vzniklo v dřevěném sudu a druhotné kvašení proběhlo tradiční metodou v láhvi. Nejvíce hodnocené růžové víno pochází ze Švédska, nejsevernějšího státu, který se zúčastnil soutěže. Víno z odrůdy Rondo 2019 z vinařství Österlenvin získalo 97 bodů. Stejný počet bodů obdrželo i nejlepší dezertní víno – Theia 2019 z vinařství Nove Lune z italské Lombardie. Jde o zemské víno (CHZO), cuvée odrůd Helios, Bronner a Solaris, které bylo tradičně vinifikováno v bariku.

JIŘÍ SEDLO

V Itálii bylo sklizeno 46,6 milionu hl vína

Enologické sdružení Assoenologi, Institut pro zemědělský trh Ismea (Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare) a sdružení producentů vína Unione Italiana Vini letos již podruhé spojily své síly, aby vypracovaly společnou prognózu sklizně. Definitivní odhad k 26. říjnu 2020 se mírně odchyluje od prognózy ze začátku září. Ze sklizně 2020 lze očekávat 46,6 milionu hl vína a moštu, na konci srpna experti očekávali objem 47,2 milionu hl. Letošní objem je tedy o 2 procenta nižší než v roce 2019 (47,5 milionu hl) a je pod průměrem za posledních pět let.

Různé faktory dávají naději na velmi dobrý až vynikající ročník ve mnoha částech země. K letošní kvalitě přispívá nejen změna klimatu a snížený výnos mnoha DOC, ale také speciální péče o vinice. Italští vinaři unikli celostátnímu uzamčení svých vinic a byli schopni věnovat péči o révu v rozhodujících jarních měsících, a dále kvůli omezeným možnostem cestování, věnovali vinicím mnohem více péče než v „běžných" letech. Producenti dokonce definovali práci na vinici jako nejlepší antidepresivum.

WEINWIRTSCHAFT/29. 10. 2020/JS

Italský export byl lepší, než se očekávalo

V první polovině roku 2020 vyvezla Itálie víno v hodnotě 2,91 miliardy eur. To je o 3,4 procenta méně než ve stejném období předchozího roku, ale téměř stejně jako v roce 2018 (2,92 miliardy eur) a o 3,3 procenta více než v roce 2017 s 2,82 miliardami eur. Podle průzkumů statistického úřadu Istat, který analyzoval víno „Osservatorio Qualitativa", došlo k relativně malým ztrátám díky silnému prvnímu čtvrtletí. Nákupy však byly prováděny za nižší ceny, protože objem vývozu se snížil pouze o 0,4 procenta.

V prvních třech měsících roku dokázala Itálie vytvořit polštář s nárůstem o 6,2 procenta (na 1,53 miliardy EUR), který zabránil propadu z 1,58 miliardy EUR na 1,29 miliardy EUR (–12,1%). Byl pak částečně absorbován během období uzavření země ve 2. čtvrtletí. V dubnu vývoz klesl o 6 procent, v květnu se propadl o 24,2 procenta a v červnu začalo oživení s mínusem 4,3 procenta. Podle očekávání způsobily největší potíže asijské trhy, jejichž dovoz klesl v první polovině roku 2020 o 21 procent. Z nejdůležitějších zákazníků se ukázalo jako stabilní pouze Německo (+ 0,3 %, 516 milionů EUR).

WEINWIRTSCHAFT/28. 10. 2020/JS

Uvolnění exportu pro Prosecco DOC Rosé

Dne 28. října 2020 zveřejnil Úřední věstník Evropské unie schválení změn v předpisech pro Prosecco DOC, tj. zavedení kategorie Rosé. Prosecco Rosé smí překračovat italské hranice pouze tehdy, je-li zveřejněno v Úředním věstníku EU. První dávka Prosecca DOC Rosé obsahuje 20 milionů lahví.

WEINWIRTSCHAFT/3. 11. 2020/JS

DOC Lugana (Itálie) si vede velmi dobře

Konsorcium Lugana DOC doufá, že uzavře rok 2020 s nárůstem prodeje. Důvodem je předpokládat nárůst prodeje o 11 procent za prvních devět měsíců tohoto roku ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku – navzdory zpomalení v měsících uzamčení země. Lugana získává také vítr z domácího trhu. Průzkum Rome Business School o italském trhu s vínem v době koronaviru potvrdil, že Lugana byla první mezi vycházejícími hvězdami. Konsorcium povzbuzené pozitivní zpětnou vazbou ▸

uvolnilo celé pozdržené zásoby ročníku 2019. Je to téměř 6000 hektolitrů.

WEINWIRTSCHAFT/4. 11. 2020/JS

Zákaz mancozebu od ledna 2021

V říjnu 2020 členské státy EU odhlasovaly další neprodloužení možnosti použití mancozebu, třetího nejpoužívanějšího pesticidu na kontinentu. Účinná látka, která je součástí více než 30 produktů proti plísni révy a také pomáhá potlačovat černou hnilobu, bude proto od 31. ledna 2021 zakázána. Prodejcům je poskytnut 6měsíční odklad na doprodání zásob a zemědělci pak následně budou mít také šest měsíců na spotřebování svých zásob.

Někteří poslanci (nejenom zelení) argumentují tím, že tento fungicid může způsobit vážné reprodukční problémy, problémy se štítnou žlázou, nervovým systémem, poškození očí nebo kůže. Evropská agentura pro chemické látky (EFSA) považovala mancozeb za toxický pro reprodukci kategorie 1B, což je kritérium pro vyloučení. V předchozím hlasování Éric Chantelot, ředitel divize Rhône-Středomoří francouzského institutu pro révu a víno (IFV), vysvětlil, že zákaz mancozebu by nebyl problém, pokud by vinaři mohli získat produkty založené na folpetu nebo metiramu, které také nevytvářejí odolnost vůči plísni révy nebo černé hnilobě. Ale folpet a metiram jsou nyní také přehodnocovány. „Pokud by tyto tři molekuly byly zakázány, a bez nového produktu, byli bychom ve slepé uličce z hlediska řízení uvedených chorob," řekl.

WWW.VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/3. 11. 2020/JS

Výrazné snížení povolené dávky glyfosátu ve francouzských vinicích

Podle sdělení francouzské Národní agentury pro zdravotní bezpečnost zůstává herbicid ve vinicích povolen, avšak pouze v dávce 450 g/ha/rok. V meziřadí je zakázán s výjimkou vinic na strmých svazích, terasách nebo silně kamenité půdě. Závěry o hodnocení nechemických alternativ glyfosátu a seznam použití, pro která není glyfosát v krátkodobém horizontu nahraditelný, byl zveřejněn v říjnu 2020. Ve vinicích zůstává použití glyfosátu povoleno v omezeném rozsahu, a to na 20 % plochy vinice (tj. v řádku) a v dávce omezené na 450 g/ha/rok. To je snížení dávky na pětinu ve srovnání s aktuálně povolenou dávkou. Omezení se netýká podnožových vinic. Limit glyfosátu ve výši 450 g/ha/rok znamená prakticky jediné použití za sezonu. Velký počet vinařů bude muset velmi rychle, od roku 2021, začít používat jiné metody likvidace plevelů. Zatím zůstává nevyjasněno několik otázek. Kdo vyhodnotí situace, kdy může být glyfosát aplikován v meziřadí? Sám vinař? A co je to strmý svah nebo silně kamenitá půda?

WWW.VITISPHERE.COM/CHRISTELLE STEF/14. 10. 2020/JS

Spotřeba přípravků na ochranu rostlin v Německu

Prodej přípravků na ochranu rostlin se v Německu snížil i v roce 2019. Podle zprávy Spolkového úřadu pro ochranu spotřebitele a bezpečnost potravin dosáhl meziroční pokles v roce 2019 celkem 6,7 %. Zvláště u fungicidů byl pokles značný (–10 %), u herbicidů se snížil o 6,5 %. Prodej herbicidů s účinnou látkou glyfosát se proti roku 2018 snížil o 11,3 %. U herbicidů, a zvláště u glyfosátu, je zaznamenán trend poklesu už od roku 2012.

DDW/18-2020/JS

Evropské nevládní environmentální organizace požadují zpřísnění návrhů na zákaz výskytu mikroplastů v produktech

Evropská komise připravuje návrh zákazu záměrného přidávání mikroplastů do produktů vyráběných v EU. Podle evropských nevládních environmentálních organizací je ale návrh zákazu nedostatečný, má řadu slabých míst, a měl by proto být přepracován. Návrh je organizacemi považován za neefektivní i kvůli nezahrnutí biologicky rozložitelných mikroplastů a rozpustných polymerů. Evropské nevládní organizace proto vyzvaly Komisi k tomu, aby byla působnost zákazu rozšířena nad rámec stanovený Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), čímž by byl stanoven ambicióznější cíl v oblasti boje proti plastovému znečištění.

ZPRAVODAJ PK ČR 48/2020

Výjimka pro výsadbu ekologických vinic konvenčními sazenicemi

Podle nového nařízení Evropské unie již ekologičtí vinaři, kteří budou chtít vysadit nové vinice, nebudou moci jednoduše koupit konvenční sazenice révy vinné a prohlásit novou výsadbu za novou plochu v přechodném období. Budou muset dostat výjimku. Od roku 2035 budou sazenice s biocertifikátem povinné. Dosavadní výjimka se totiž stala pravidlem. Při neexistenci biosazenic révy vinné používají ekologičtí vinohradníci sazenice konvenční. Nové vinice jsou deklarovány jako v přechodném období po dobu 3 let, během nichž nejsou plodné.

Nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 změní pravidla, a to od vstupu v platnost, který Evropská komise navrhla na 1. 1. 2022. Vinaři budou muset sami zkontrolovat dostupnost biosazenic a pokud budou nabízeny, využít je. Pokud tyto sazenice nejsou k dispozici v biokvalitě, což bude ve většině případů, protože v současné době neexistuje žádná produkce certifikovaných biosazenic révy, budou muset požádat o výjimku s uvedením počtu rostlin a očekávané datum výsadby. Vinařům, kteří tyto nové povinnosti nesplní, hrozí riziko vyřazení jejich pozemků z ekologického vinohradnictví. Od roku 2035 nebudou udělovány žádné další výjimky, bude možné používat jen biosazenice. Révové školky ve spolupráci s příslušnými odborníky již pracují na možnostech jejich produkce. Bude nutné ošetřovat podnože jen schválenými přípravky pro bioprodukci, to znamená, že již nebude možné používat fungicidy k dezinfekci kořenů. Hormonální parafín bude také zakázán.

WWW.VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/28. 10. 2020/JS

Ze zprávy o stavu německého vinařství

Uzamčení související s pandemií také tvrdě zasáhlo prodej vína. S ohledem na současný rostoucí počet infekcí, které by mohly opět vést k přísnějším požadavkům, prezident Svazu vinařů varoval producenty, aby nepředpokládali, že se trh zotaví příliš rychle: „Krizová opatření EU bohužel nejsou šitá na míru německému vinařství. Zejména neexistuje žádný speciální rozpočet EU na financo- ▸

vání opatření ke stabilizaci trhu v Německu. Naštěstí nyní není naléhavá potřeba jednat. Ministerstvu zemědělství se musí připomenout jeho slib, je třeba velmi pečlivě sledovat vývoj na trhu a v případě potřeby znovu a důrazně požadovat opatření na podporu proti krizi. Prezident uvítal skutečnost, že příspěvek EU na všechna opatření národních programů podpory byl zvýšen na 70 procent. Německý svaz vinařů bude na evropské úrovni spolu s dalšími krizovými opatřeními požadovat zachování této zvýšené míry financování o 70 procent.

DDW/18-2020/JS

Postřik letorostů výtažkem z réví snižuje stres révy a snižuje její fotosyntézu

Ve Španělsku zkoušeli účinek výtažků z réví na listy těsně po odkvětu. Na závěr sklízeli hrozny s menším obsahem cukru a s vyšším obsahem antioxidantů. Dva ročníky po sobě v Rioja a Castilla-La-Mancha prováděli postřiky extrakty z réví odrůd Muškát nebo Airén. Porovnali účinek na porostech neošetřených a ošetřených jednou nebo dvěma aplikacemi uvedeného extraktu, ve variantách 7 a 14 dní po odkvětu. Ve všech případech naměřili nižší obsah cukru v moštech z ošetřených vinic než v moštech z kontrolních vinic. Dvě aplikace tento jev ještě zvýraznily. Výtažky z réví také snížily stres révy. Snížila svou aktivitu fotosyntézy a její bobule nahromadily méně cukru. Cukernatost hroznů z kontrolních porostů činila 11,25 stupně Baumé (asi 19 °NM), zatímco u hroznů z ošetřených porostů se pohybovala mezi 9,5 a 10,7 stupně Baumé (16 a 18 °NM). Extrakt také zvýšil antioxidační kapacitu vín. Nezávisle na tom, zda šlo o extrakt z réví odrůdy Airén nebo Muškát, listový postřik zvýšil obsah trans-GRP moštů, aniž by to ovlivnilo koncentraci glutathionu. Španělé se domnívají, že použití extraktu z réví by mohlo učinit vína méně citlivá na hnědnutí.

WWW.VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/2. 11. 2020/JS

V Porýní-Falci je přibližně 64 500 hektarů vinic

Mohuč - Porýní-Falc má v současné době, podle předběžného vyhodnocení registru vinic, 64 521 hektarů vinic osázených moštovými odrůdami. Meziročně se plocha zvětšila o 59 ha (0,1 %), přičemž v případě bílých odrůd o 0,6 % na 46 655 ha a modrých odrůd o 1,2 % na 17 865 ha. Dlouhodobě se ale zvyšuje podíl bílých odrůd.

Zdaleka nejdůležitější odrůdou ve spolkové zemi Porýní-Falc je již tradičně Ryzlink rýnský s rozlohou 17 890 hektarů (27,7 % z celkové plochy vinic). Ve srovnání s předchozím rokem se jeho rozloha zvýšila o 113 hektarů. Mezi bílými zaznamenaly největší úbytek odrůdy Müller Thurgau (7 122 hektarů; mínus 190 hektarů), Sylvánské zelené (2 760 hektarů, mínus 96 hektarů) a Kerner (1 683 hektarů; mínus 85 hektarů). Z deseti nejdůležitějších bílých odrůd dosáhl Sauvignon blanc nejvyššího procentního růstu. Jeho plocha vzrostla ve srovnání s předchozím rokem o 10,4 procenta (plus 123 hektarů) na aktuálně 1 299 hektarů. Rulandské (Pinot gris), s nárůstem o 189 hektarů (plus 4,4 procenta), se pěstuje celkem na 4 518 hektarech a je odrůdou s absolutně nejsilnějším nárůstem plochy vinic ve srovnání s rokem 2018. Plochy odrůd Pinot blanc a Chardonnay se zvýšily o 114, respektive 99 hektarů. Pinot blanc se nyní pěstuje na 3 618 hektarech a Chardonnay na 1 856 hektarech. V modrém segmentu vykazovalo zvětšení plochy pouze několik odrůd. S nárůstem o 29 ha na 612 hektarů byl největší nárůst zaznamenán u Merlotu. Pinot noir (4 272 ha) získal navíc 15 hektarů. Vzhledem k ploše vinic ztratily zejména Dornfelder (–149 hektarů), Modrý Portugal (–106 hektarů) a Regent (–22 hektarů). Trendy z předchozích let tak pokračují. Dornfelder má stále obdělávanou plochu 6 791 hektarů. Modrý Portugal a Regent se pěstují na 2 334 ha a 1 294 ha.

Šest vinařských oblastí spolkové země má různé plochy vinic a odrůdy révy. Plocha vinic v Rheinhessen, největší vinařské oblasti v Německu, vzrostla o 88 hektarů na 26 948 hektarů. Nejdůležitějšími odrůdami jsou Ryzlink rýnský (4 869 hektarů) a Müller Thurgau (4 004 hektarů) před Dornfelderem s 3 280 hektary. Falc (23 720 hektarů) zaznamenala nárůst vinic o 37 hektarů. Je vinařskou oblastí s největší plochou vinic s odrůdou Ryzlink rýnský (5 925 hektarů). Následují Dornfelder (2 806 hektarů), Rulandské šedé (1 905 hektarů), Müller Thurgau (1 742 hektarů) a Pinot noir (1 702 hektarů). V porýnsko-falcké části vinařské oblasti Mosel (8 553 hektarů) dominuje Ryzlink rýnský (5 406 hektarů). Roste na přibližně 63 procentech vinicemi osázené plochy 8 553 hektarů. Ve vinařské oblasti Nahe (4 231 ha) se nejvíce pěstují Ryzlink rýnský (1 221 hektarů), Müller Thurgau (501 hektarů) a Dornfelder (405 hektarů). Vinařská oblast Ahr (562 ha) tvoří modré odrůdy 82 %, z toho Pinot noir na 365 ha. Ve vinařské oblasti Mittelrhein (445 hektarů), stejně jako na Mosele, dominuje v pěstování Ryzlink rýnský (66 %).

PROPLANTA.DE/6. 11. 2020/JS

Padesát let osečkovačů s rotačním ústrojím

V šedesátých letech se v Německu obdělávaly vinice převážně ruční práce. Zkracování letorostů se rovněž provádělo výhradně ručně – srpem nebo plotovými nůžkami. Student z Geisenheimu, Herbert Roth, spolu se svým švagrem Heinzem Erbachem, vyvíjeli první osečkovač letorostů. Jako základ jim sloužila travní rotační žací lišta. V červenci 1970 byl stroj funkční a nechali jej patentovat jako „zařízení k řezu keřů révy vinné“. Značka stroje „ERO“ vznikla z počátečních písmen příjmení Erbach a Roth. Při ručním osečkování bylo v létě zapotřebí 50 až 60 hodin na hektar, se strojem 3 hodiny. Není proto divu, že již v roce 1971 bylo vyrobeno a prodáno 70 kusů.

Od té doby se osečkovač dále vyvíjel, ale princip zůstal stejný. Ze všech dnes prodávaných osečkovačů 90 % pracuje na rotačním principu. Jenom firma ERO jich od prvního uvedení na trh dodnes prodala přes 20 000. Herbert Roth dokončil studia v Geisenheimu, pak ještě studoval fyziku a v roce 1975 převzal spolu s manželkou vinařský podnik od jejích rodičů v Siebeldingen. Práce ve vinařství ho ale příliš neuspokojovala, již v polovině sedmdesátých let vyvinul zvedač letorostů, který si nechal v roce 1978 patentovat. Nyní je ERO s 280 zaměstnanci největším výrobcem vinohradnických strojů v Německu, od roku 1980 vyrábí také samojízdné sklízeče hroznů.

DDW/21-2020/JS

Řezání vína nebo umění? Poptávka v Německu po cuvée roste

Mainz – Německý institut pro víno pozoruje zvýšenou poptávku po cuvée. ▸

Letos byla poprvé udělena Německou zemědělskou společností (DLG) speciální cena za cuvée červenému vínu. V Německu je scelování různých vín za účelem vzniku jejich směsi (cuvée), v níž by měly vyniknout nejlepší vlastnosti použitých vín, stále označováno nehezkým slovem „řezání" vína. Ve skutečnosti vznik cuvée patří při přípravě vína k nejvyššímu umění. Mezi vinaři panuje domněnka, že směs vín je vzdálena jen malý krok od „padělaného vína". Přitom například Bordeaux a Chianti jsou také směsi vín. Většina spotřebitelů o tom neví. Kvůli možnosti vyniknutí komplexního aroma je cuvée více než součet jednotlivých komponentů, zde může platit: „1 + 1 = 3".

Za posledních deset let vzrostl podíl cuvée ve vínech vybraných pro národní ocenění vín z 3,5 na 8 %. Letos bylo v soutěži celkem 267 cuvée, včetně 148 cuvée červených vín. 30 nejlepších cuvée červených vín postoupilo do finále o zvláštní cenu Německého vinařského institutu, která byla udělena na konci října. První cenu získal ročník 2017 „Cuvée I – Christophe Meyer" z vinařství Hex vom Dasenstein z Kappelrodecku v Bádensku. Tato kombinace odrůd Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc a Merlot odpovídá klasickému cuvée z Bordeaux.

Příprava cuvée nabízí vinařům tu výhodu, že mohou po několik let nabízet víno přibližně stejné chuti. Zatímco jednotlivé víno vyrobené z odrůdy se rok od roku liší v závislosti na průběhu vegetace, může enolog kompenzovat tyto ročníkové rozdíly v cuvée několika odrůdami změnou proporcí jednotlivých odrůd. U směsí červeného vína z Německa se kromě tradičních odrůd jako jsou Pinot noir a Jakubské stále častěji používají mezinárodní odrůdy jako Cabernet Sauvignon, Merlot nebo Syrah.

PROPLANTA.DE/2. 11. 2020/JS

Německo přijalo systém pro označování výživových hodnot potravin na přední straně obalu pomocí systému Nutriscore

Používání systému není povinné. Německé ministerstvo zemědělství a potravinářství zveřejnilo dne 05/11/2020 ve Spolkovém zákoníku nařízení, které umožní potravinářským společnostem používat ode dne 06/11/2020 označení potravin systémem NutriScore na přední straně obalu potravin. Použití označení však není pro producenty povinné. Německý spolkový kabinet schválil označování výživových hodnot potravin pomocí systému NutriScore již dne 19/08/2020. Německá ministryně zemědělství prosazovala harmonizovaný systém značení výživových hodnot na evropské úrovni na neformálním zasedání dne 30/09/2020 v Koblenci. Německé předsednictví bude usilovat o přijetí závěrů Rady k nutričnímu označování potravin na prosincové Radě ministrů zemědělství (AGRIFISH). Největší evropská zemědělská nevládní organizace Copa Cogeca se nedávno vyslovila proti přijetí NutriScore jako harmonizovaného systému pro označování potravin.

ZPRAVODAJ PK ČR 46/2020

Slovensko se připojilo ke skupině členských států, které nesouhlasí se systémem označování výživových hodnot potravin na přední straně obalu pomocí systému NutriScore

Slovensko se připojilo ke skupině členských států (IT, CY, CZ, EL, HU, LV a RO), které nesouhlasí s francouzským systémem označování výživových hodnot potravin na přední straně obalu pomocí systému NutriScore. Slovenské ministerstvo zemědělství souhlasí s harmonizací označení na přední straně obalu v celé EU systémem, který bude informovat jasně, objektivně, a nediskriminačně, a který bude založen na vědeckých základech. Itálie nadále podporuje systém NutriInform, Polsko je v otázce značení výživových hodnot zatím neutrální, Francie bude na Radě usilovat o zajištění podpory systému NutriScore

ZPRAVODAJ PK ČR 47/2020

Německo připravuje přijetí novely zákona k nekalým obchodním praktikám

Německá spolková vláda schválila dne 18/11/2020 novelu zákona navrženou Ministerstvem zemědělství týkající se zákazu nekalých obchodních praktik v zemědělském a potravinářském dodavatelském řetězci. Ministryně zemědělství Julia Klöckner na tiskové konferenci poukázala na nerovnou situaci na německém trhu, kde 4 největší obchodní řetězce ovládají přes 85 % trhu. Zdůraznila proto nutnost chránit producenty před nekalými praktikami. Nová pravidla zakazují např. zrušení objednávek na rychle se kazící potraviny, jednostranné změny dodacích podmínek obchodníků, standardů kvality, a platebních podmínek, či zpoždění plateb o více než 30 dní na potraviny podléhající zkáze a 60 dní na potraviny nepodléhající zkáze. Novelu musí nyní schválit obě komory parlamentu. Novela by poté měla vstoupit v platnost v dubnu 2021.

ZPRAVODAJ PK ČR 48/2020

V Německu byla v listopadu uzavřena stravovací zařízení

Spolková a zemské vlády se dohodly, že stravovací zařízení budou muset na měsíc od pondělí 2. listopadu zavřít své provozovny. Velkoobchody a maloobchody však mohou zůstat za určitých podmínek otevřeny. To se nevztahuje na doručování a odběr jídel pro spotřebu v domácnostech; i jídelny měly možnost zůstat otevřené. Navzdory drasticky rostoucímu počtu pozitivních případů na Covid-19 velkoobchodníci a maloobchodníci zůstali v listopadu otevřeni. V obchodech nesmí být více než jeden zákazník na deset metrů čtverečních.

Společnostem, podnikům, osobám samostatně výdělečně činným, sdružením a institucím, kterých se dočasné uzavření týká, poskytne spolková vláda mimořádnou ekonomickou pomoc, aby jim nahradila finanční ztráty. Výše úhrady činí 75 procent odpovídajících tržeb za stejný měsíc loňského roku pro společnosti do 50 zaměstnanců, s nimiž jsou spojeny fixní náklady podniku. Procentní sazby pro větší společnosti se určují podle horních mezí příslušných požadavků na státní podporu. Podle spolkové vlády bude mít finanční pomoc objem až 10 miliard €. Kromě rozsáhlých dočasných omezení dosud přijatá opatření znamenají, že některé oblasti ekonomiky budou muset v nadcházejících měsících přijmout významná omezení svých obchodních operací. Z tohoto důvodu spolková vláda rozšíří opatření pomoci podnikům a zlepší podmínky pro nejvíce zasažená hospodářská odvětví. To platí například pro oblast kultury a pro osoby samostatně výdělečně činné. Kromě toho bude zavedena expresní půjčka pro společnosti s méně než 10 zaměstnanci.

WEINWIRTSCHAFT/28. 10. 2020/JS

Znovu uzavření Rakouska

Pro mnohé bylo jen otázkou času, kdy budou i v Rakousku znovu zavedena přísná omezení. Od 3. listopadu do (zatím) 30. listopadu budou gastronomické podniky, a tedy i výčepy pod víchem, zavřeny. Poté, co bylo v některých sousedních zemích znovu vyhlášeno jejich uzavírání nebo lehčí varianty, rakouská spolková vláda také reagovala na zvyšující se počet infekcí a s tím související zvýšenou obsazenost nemocničních lůžek a vyhlásila druhé uzavření. Zatímco obchodní a osobní služby zůstávají fungovat, restaurace a výčepy pod víchem nesmí po celý listopad hostit hosty a hotely nesmí přijímat turisty (obchodní cestující jsou ze zákazu vyloučeni). Sociální partneři jsou pro uzavření obchodů v 19:00 během zákazu vycházení. Kulturní instituce, jako jsou kina, divadla a muzea, musí být zavřeny, výstavy jsou zrušeny.

Pravidla, která platí od úterý 3. listopadu, ovlivní ekonomiku obecně, ale některá odvětví jsou obzvláště tvrdě postižena. Byl sestaven balíček pomoci, který má kompenzovat postižené podniky v oblasti stravování a hotelnictví. Podnikatelé by měli získat 80 procent svých tržeb ze stejného období loňského roku, tj. listopadu. Lze předpokládat, že toho mohou využít i výčepy pod víchem. Podmínkou je, aby najatí pracovníci byli nadále zaměstnáni. Dosavadní nařízení o „kurzarbeitu" bude rozšířeno. Mělo by být možné žádat o odměnu rychle a nebyrokraticky prostřednictvím FinanzOnline. Nejpřísnějším opatřením pro obyvatelstvo je zákaz vycházení v době od 20:00 do 6:00. Stručný přehled nejdůležitějších opatření (platí od 3. listopadu 2020, 00 hodin):

- Obchody a služby zůstávají otevřené (regulace: na zákazníka musí být k dispozici alespoň 10m²! Stále platí obecná nařízení o rozestupu).
- Střední školy a univerzity přecházejí na distanční vzdělávání. Zařízení péče o děti a povinná školní docházka budou pokračovat.
- V oblastech, kde je to možné, by se mělo přejít na domácí kancelář.
- Platí omezení kontaktů, mezi 20:00 a 6:00 existuje zákaz vycházení s výjimkami.
- Obecně by se měli potkávat pouze lidé maximálně ze dvou domácností.

Pokud se křivka infekce do poloviny listopadu zploští, lze očekávat postupné otevírání od konce listopadu.

DER WINZER/2. 11. 2020/JS

Britští lékaři volají po klimatické dani na maso, pokud se trh nezmění sám

Pokud potravinářský průmysl nepřijme sám od sebe do roku 2025 opatření, které by snižovaly dopady produkce na klima, britská vláda by měla výrobcům uložit daň z jejich uhlíkové stopy. Tvrdí to koalice zdravotnických profesí, do které patří vlivné organizace jako například Britská zdravotnická asociace. V jejich hledáčku je v tomto ohledu maso i mléčné výrobky. Nový report Zdravotnické aliance pro změnu klimatu (UKHACC) přichází s řadou doporučení pro potravinářský průmysl. Žádá například rychlé ukončení slevových akcí typu „kupte jeden produkt a druhý dostanete zdarma" na potraviny, které jsou škodlivé pro zdraví a životní prostředí. Rovněž vyzývá k tomu, aby veřejné informační kampaně o stravě zahrnovaly údaje o klimatických změnách a aby štítky na potravinách deklarovaly jejich dopad na životní prostředí. „Dnes si můžete v obchodu koupit jídlo, které má mnohonásobně vyšší dopad na životní prostředí než jiná potravina, a nemáte přitom tušení, že jste tak učinili," komentuje dílčí doporučení Joseph Poore z oxfordské univerzity pro the Guardian. Jmenuje například brazilské hovězí maso, které podle něj využívá až 200krát více půdy a způsobuje až 80krát více emisí, než evropské tofu. Koalice dále vyzývá k tomu, aby potraviny v hodnotě dvou miliard liber (59 miliard korun), které jsou ročně vynaložené na stravování ve školách, nemocnicích, pečovatelských domech a věznicích, splňovaly minimální environmentální normy. Pokud nedojde k zásadním změnám, britská vláda by podle koalice měla na potravinové producenty uvalit daň vypočítanou podle uhlíkové stopy jejich výrobků. Report vychází z řady předešlých studií, podle kterých je potravinový průmysl zodpovědný za čtvrtinu světových emisí skleníkových plynů. Červené maso a mléčné výrobky podle nich mají větší dopad na životní prostředí než potraviny rostlinného původu. A v neposlední řadě je důležitým faktorem i samotný konzument – lidé v západním světě jedí víc masa, než je pro ně samotné zdravé. „Nemůžeme dosáhnout našich cílů, aniž bychom řešili potravinový systém," uvádí Kristin Bash, která je spoluautorkou zprávy UKHACC. „Klimatická krize není něco, co bychom mohli klást do daleké budoucnosti. Nastal čas brát tyto problémy vážně." Bash zároveň zdůrazňuje, že report lidem neříká, aby se staly vegany. „Spíš nám říká, ať zvýšíme konzumaci rostlinných bílkovin. Má to jednoduché poselství, které podporují zdravotnické organizace napříč světem," dodává Bash. „Bez drastického osekání produkce a konzumace masa a mléčných výrobků, je jen malá šance, že se vyhneme nebezpečným úrovním klimatické změny," přizvukuje Marco Springmann z Oxfordské univerzity. Zároveň připomíná, že mezi zdravím populace a planety existuje přímá úměra. Průzkum agentury YouGov mezi zdravotnickými pracovníky zjistil, že dvě třetiny z nich souhlasí s tím, že ekologická strava může zlepšit zdraví. Čtyřicet procent dotázaných uvedlo, že již změnilo vlastní stravovací návyky kvůli problémům spojeným s životním prostředím. Dílčí opatření už jsou v Británii na cestě. Například potravinoví dodavatelé veřejného sektoru se v dubnu tohoto roku zavázali, že sníží množství masa, které prodávají, o dvacet procent, tedy o devět milionů kilogramů ročně. Potravinářský průmysl musí navíc reagovat na rozšiřující se řady takzvaných flexitariánů, tedy těch, kteří se sice masných výrobků nevzdávají, ale snaží se jejich konzumaci omezovat. Takovým flexitariánem by mohl být i prezident Královské vysoké školy lékařů Andrew Goddard. „Připouštím, že si steak občas rád vychutnám. Ale je jasné, že pokud se máme vyhnout nebezpečnému globálnímu oteplování, musíme začít přehodnocovat naše postoje k jídlu. Každý z nás má zodpovědnost a schopnost něco změnit," říká Goddard.

ZDROJ:WWW.IDNES.CZ, AUTOR: SAM, 9. 11. 2020

Čína se bude soustředit na pěstování strategických obilovin

Čína tento týden vydala novou směrnici nabádající zemědělce, aby pěstovali více obilovin na úkor jiných plodin. Cílem tohoto opatření má být stabilizace domácí produkce pšenice, rýže a kukuřice tak, aby se Čína byla schopna vypořádat s nejistou situací ve světě. Obavy z možného nedostatku potravin v Číně se objevily poté, co v důsledku epidemie COVID-19 hrozilo, že nebude provedena jarní setba, a rekordní záplavy ve střední Číně zničily řadu polí. Čína však letos prohlásila, že ji nedostatek potravin nehrozí a že v produkci základních obi- ▸

lovin dosahuje soběstačnosti. Podle čínského ministerstva zemědělství bude letošní úroda obilovin dokonce rekordní. Doposud Čína podporovala zemědělce v pěstování plodin s vyšší ekonomickou hodnotou, aby pomohla naplnit cíl vymýcení chudoby, která je největší právě mezi rurálním obyvatelstvem. Orientaci zemědělství k pěstování strategických obilovin hodlá vláda změnit prostřednictvím dotací a minimálních výkupních cen. Odpovědnost za naplňování této strategie bude ležet také na bedrech místních vlád, které pro ně budou muset stanovit minimální výměru zemědělské půdy. Čína má nedostatek zemědělsky využitelné půdy, což znamená, že bude muset výpadky způsobené touto politikou nahradit dovozy.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ (KRÁCENO)

Srbsko chce zavést podporu na zavádění nových technologií do potravinářské výroby

Srbský ministr zemědělství oznámil, že Srbsko v nadcházejícím období přijme vládní nařízení k zavádění nových technologií do výroby a také připraví první atlas potravinářského průmyslu v Srbsku. Vládním nařízením chtějí v Srbsku motivovat investory, aby zaváděli nové technologie do výroby potravin. Motivace má být založena na pobídkách a daňových úlevách, které byly doposud vázáné na zvýšení zaměstnanosti a nyní mají být provázané s nákupem nových technologií i za využití předvstupní pomoci EU pro rozvoj venkova (IPARD fondy).

Atlas potravinářského průmyslu by měl poskytnout představu o vybavení a kapacitách výrobců a zpracovatelů. Například bude přehledně uvedeno, kolik má Srbsko v každé části země skladovacích kapacit a kdo je užívá a na základě toho bude možné určit slabá místa.

Oblast dodávek technologií do potravinářské výroby by mohla být zajímavá i pro české firmy zabývající se zaváděním nových technologií pro potravinářství i skladování. Zemědělský diplomat v Srbsku proto bude sledovat vývoj v dané oblasti za účelem upřesnění podmínek s cílem možného zapojení českých dodavatelů.

VLADIMÍR VÁŇA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BĚLEHRADĚ, VLADIMIR_VANA@MZV.CZ

Sektor ekologického zemědělství v USA v dvouciferném růstu

9. 11. 2020 Podle aktuální analýzy za poslední roky produkce v ekologickém režimu v USA vykázala prodeje ve výši 9,93 miliardy USD, což je nárůst o 2,37 miliardy USD, tj. o 31 % procent od roku 2016. Celkový počet farem certifikovaných v eko režimu je 16 585, tedy 17% nárůst proti roku 2016. Ve výměře jde o 5,50 mil. certifikovaných akrů (2,2 mil. ha), což je nárůst o 9 %.

Kalifornie vede statistiku v tržbách ekologického zemědělství s 3,60 mld. USD dolarů, což je 36 % z celkových tržeb v USA a čtyřikrát více než v kterémkoli jiném státě. Vede také s více než 3 tis. certifikovanými farmami a 965 tis. akry. Další státy řazené dle tržeb jsou Washington (886 mil. USD), Pensylvánie (742 mil. USD), Oregon (454 mil. USD) a Texas (424 mil. USD). Zajímavým faktem je to, že výše uvedených ukazatelů ekologická produkce dokázala dosáhnout na ploše, která zabírá cca 1 % z celkové zemědělské půdy v USA.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)

Nové trendy v potravinářství USA pro rok 2021

Na základě poptávky spotřebitelů po zdravém jídle, udržitelném způsobu výroby a odpovídajícím požitku ze spotřeby odhadují experti pro příští rok růst tří segmentů v americkém potravinářském sektoru. Zaprvé to je plant-based meat (maso na rostlinném základě). Jde o globální aktivitu z posledních několika let, a to s výběrem produktů v chlazeném nebo mraženém stavu. Může jít o produkty z ovsa, sóji nebo i konopí, případně na bázi rostlinných olejů (slunečnicový, sójový). Další posuny lze v příštím roce očekávat i v oblasti kultivovaného masa (maso vyrobené z buněk bez nutnosti porážet hospodářská zvířata), součásti tzv. buněčného zemědělství. V této souvislosti bude důležitá i regulatorní otázka, tedy jak se ke schvalování uvádění na trh a kontrole postaví dozorové orgány z hlediska právního rámce.

Zadruhé jde o nízko- nebo nealkoholické nápoje. Nealkoholické varianty piv jsou relativně rozšířenou variantou již řadu let, ale producenti stále hledají nové přístupy k zajištění dobré chuti. Hard seltzers a obdobné ochucené nízko-alkoholické nápoje na bázi různých surovin (káva, čaj, kombucha apod.) budou růst na popularitě, podobně jako připravené nealkoholické koktejly v plechovkách.

Zatřetí jde o veganskou čokoládu. Klasická mléčná čokoláda je základní surovinou pro výrobu cukrovinek a stále je spotřebiteli velmi oblíbeným produktem. Ale roste počet zákazníků, kteří vyhledávají alternativu a důvodů může být celá řada – životní styl, udržitelnost, nutriční vyvážení, intolerance na laktózu apod. Proto producenti hledají náhražku mléka a v poslední době se jako ideální jeví ovesné mléko, neboť sacharidy v tomto produktu připomínají krémový pocit v ústech, přestože čokoláda nemá s kravským mlékem nic společného.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)

Významné zemědělské svazy a asociace vyzývají administrativu USA k jednáním s EU

Uvalená odvetná opatření ze strany EU na americké zboží ve výši 4 mld. USD byla spouštěčem pro společný tlak řady významných amerických profesních svazů a asociací z oblasti zemědělství a potravinářství na americkou administrativu. Dodatečná cla EU ve výši 25 % na vybrané zboží zdražují a v podstatě znemožňují vývoz řady položek. Jde tak o další zásadní problém, se kterým se musí producenti a exportéři nad rámec dopadů pandemie koronaviru potýkat. A nejde jen o dodatečná cla v kauze Boeing, ale i o dřívější odvetu EU za cla uvalená Spojenými státy na hliník a ocel, která silně zasáhla americký vývoz zemědělsko-potravinářský vývoz.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)

Pálení samohonky, hobby během karantény v Rusku

Během karantény a práce z domova se v Rusku zvýšil zájem o zařízení a suroviny k pálení samohonky. První vrchol prodejů nastal na jaře, nyní ho překonaly prodeje za měsíc říjen. ▸

Informaci zaznamenala nejen společnost Nielsen, zabývající se průzkumem chování spotřebitelů, ale také samotní prodejci. Uživatele je možné rozdělit na dvě hlavní skupiny. První je ta, která pálí domácí alkohol v prvé řadě z ekonomických důvodů – půllitr samohonky je možné vyrobit za cca 30 rublů, přičemž láhev nejlevnější vodky stojí minimálně 230 rublů (státem stanovená cena). Čím dál tím větší je však skupina uživatelů, která považuje pálení samohonky za zajímavé hobby a do zařízení a surovin je ochotna investovat velké množství prostředků. Nejlevnější domácí zařízení stojí v průměru okolo 12 tis. rublů, ale opravdoví nadšenci jsou schopni utratit i desetitisíce a statisíce rublů.

Dle průzkumů na jaře 2020 asi 7 % Rusů potvrdilo, že má ve svém okolí známého či příbuzného, který pálí samohonku doma, na podzim loňského roku to byly pouze 4,5 % dotázaných. Podle odhadů činí domácí roční výroba samohonky asi 200 mil. litrů, zatímco průmyslová výroba vodky dosahuje 800 mil. litrů a brandy 120 mil. litrů za rok.

NIKOLA HRUŠKOVÁ, ZEMĚDĚLSKÁ DIPLOMATKA, VELVYSLANECTVÍ ČR V MOSKVĚ, NIKOLA_HRUSKOVA@MZV.CZ

(KRÁCENO)

V Japonsku byl slavnostně představen samořídící traktor

Traktor nové generace byl vyvinut konsorciem vedeným Národní organizací pro výzkum zemědělství (National Agricultural Research Organization) a na konci října byl představen odborné veřejnosti za přítomnosti ministra zemědělství Kotara Nogamiho. Robotické traktory mohou pracovat samostatně bez řidiče na poli, stále však ho potřebují k jízdě po silnici. Japonská vláda podporuje vývoj plně dálkově ovládaného systému řízení, který může také přejíždět z jednoho pole na druhé, s cílem dokončit jej do roku 2020. Tento systém využívá dron k měření rozlohy obhospodařované zemědělské půdy a vytváření údajů o poloze a charakteru terénu. Traktor byl ovládán na dálku z kanceláře zemědělské společnosti vzdálené 400 metrů od místa zkoušky. Na traktoru jsou nainstalovány kamery a senzory pro detekci lidských a jiných překážek pro automatické zastavení. Konsorcium plánuje pokračovat v provozním testování v roce 2021 a dokončit vývoj pro praktické použití do roku 2022.

IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ

Tisková zpráva Evropské komise – Případ společnosti Boeing u WTO: EU zavádí protiopatření na vývoz z USA

Brusel, 9. listopad 2020 – Nařízení Evropské komise o zvýšení cel na vývoz z USA do EU v hodnotě 4 miliard USD bude zveřejněno v Úředním věstníku EU. Členské státy EU se dohodly na protiopatřeních, neboť Spojené státy dosud neposkytly základ pro dohodu ohledně urovnání sporu, jehož součástí by bylo okamžité zrušení amerických cel na vývoz z EU zavedených v souvislosti s případem WTO týkajícím se společnosti Airbus. Světová obchodní organizace (WTO) dne 26. října formálně povolila EU přijmout protiopatření proti nedovoleným subvencím USA pro výrobce letadel Boeing. Tato opatření nabudou zítra účinku. Evropská komise je připravena spolupracovat s USA na vyřešení tohoto sporu a dohodnout se rovněž na dlouhodobých pravidlech pro subvence v oblasti výroby letadel. EU tím uplatňuje svá zákonná práva vyplývající z nedávného rozhodnutí WTO. Vyzývá Spojené státy k dohodě na okamžitém oboustranném zrušení stávajících protiopatření. Odstranění těchto cel je výhodné pro obě strany, zejména s ohledem na dramatický dopad pandemie na obě ekonomiky.

Na základě dvou rozhodnutí WTO ohledně subvencí na výrobu letadel byla na obou stranách uvalena značně vysoká cla. Nynější protiopatření vyrovnávají podmínky mezi EU a USA. Zahrnují dodatečná cla ve výši 15 % na letadla, jakož i dodatečná cla ve výši 25 % na řadu zemědělských a průmyslových výrobků dovážených z USA, což striktně odráží protiopatření uvalená Spojenými státy v souvislosti s případem WTO ohledně subvencí pro společnost Airbus.

V březnu 2019 Odvolací orgán WTO jakožto nejvyšší instance této organizace potvrdil, že Spojené státy americké navzdory předchozím rozhodnutím nepřijaly vhodná opatření k dosažení souladu s pravidly WTO pro subvence. Namísto toho pokračovaly v nedovolené podpoře amerického výrobce letadel, společnosti Boeing, na úkor společnosti Airbus, evropského leteckého a kosmického průmyslu a mnoha pracovníků zaměstnaných v tomto sektoru. Ve svém rozhodnutí Odvolací orgán:

- potvrdil, že daňový program státu Washington je stále základem nedovolených amerických subvencí pro společnost Boeing,
- shledal, že řada stávajících nástrojů, včetně některých veřejných zakázek NASA a amerického ministerstva obrany, představuje subvence, které mohou způsobit hospodářskou újmu společnosti Airbus,
- potvrdil, že společnost Boeing i nadále v USA využívá nedovolenou daňovou úlevu určenou k podpoře vývozu (podle pravidel pro vývozní společnosti „Foreign Sales Corporation“ a pro vyloučení příjmů nabytých mimo území USA).

Dnešní rozhodnutí, kterým se potvrzuje právo EU na odvetná opatření, vychází přímo z tohoto dřívějšího rozhodnutí.

V souběžném případě týkajícím se společnosti Airbus povolila WTO Spojeným státům v říjnu 2019 přijmout protiopatření proti evropskému vývozu zboží v hodnotě 7,5 miliardy USD. Základem pro toto povolení bylo rozhodnutí Odvolacího orgánu z roku 2018, v němž se konstatovalo, že EU a její členské státy nedodržely v úplnosti předchozí rozhodnutí WTO, pokud jde o vratné investice na zahájení činnosti pro programy A350 a A380. USA tato dodatečná cla uložily 18. října 2019. Dotčené členské státy EU mezitím přijaly všechny nezbytné kroky k tomu, aby tomuto rozhodnutí plně vyhověly.

(KRÁCENO)

Tisková zpráva Evropské komise – Hospodářská prognóza z podzimu 2020: Oživení bylo přerušeno, neboť opětovné šíření pandemie prohlubuje nejistotu

5. listopad, 2020 Brusel – Koronavirová pandemie představuje pro celosvětovou i unijní ekonomiku velmi velký otřes s velmi závažnými ekonomickými a sociálními následky. Ekonomická aktivita v Evropě utrpěla v první polovině roku závažný šok a ve třetím čtvrtletí ▸

došlo s postupným rušením opatření proti šíření nákazy k silnému oživení. Opětovné vypuknutí pandemie v posledních týdnech však vede k narušením, neboť vnitrostátní orgány zavádějí nová opatření v oblasti veřejného zdraví s cílem omezit její šíření. Epidemiologická situace znamená, že odhady týkající se růstu v horizontu prognózy podléhají extrémně vysoké míře nejistoty a rizikům.

Přerušené a neúplné oživení

Podle hospodářské prognózy z podzimu 2020 klesne ekonomika eurozóny v letošním roce o 7,8 %, načež v roce 2021 vzroste o 4,2 % a v roce 2022 o 3 %. Podle prognózy klesne ekonomika EU v letošním roce o 7,4 %, načež v roce 2021 vzroste o 4,1 % a v roce 2022 o 3 %. Ve srovnání s hospodářskou prognózou z léta 2020 jsou prognózy růstu jak pro eurozónu, tak pro EU mírně vyšší pro rok 2020 a nižší pro rok 2021. Neočekává se, že se produkce v eurozóně ani v EU v roce 2022 vrátí na úroveň před pandemií. Hospodářský dopad pandemie se v rámci EU značně lišil a totéž platí o vyhlídkách oživení. To odráží šíření viru, přísnost opatření v oblasti veřejného zdraví přijatých s cílem zabránit jeho šíření, odvětvové složení národních ekonomik a sílu vnitrostátních politických reakcí.

Růst nezaměstnanosti je ve srovnání s poklesem hospodářské aktivity omezený

Ztráty pracovních míst a nárůst nezaměstnanosti způsobily značný tlak na živobytí mnoha Evropanů. Politická opatření přijatá členskými státy spolu s iniciativami na úrovni EU pomohla zmírnit dopad pandemie na trhy práce. Bezprecedentní rozsah přijatých opatření, zejména prostřednictvím režimů zkrácené pracovní doby, umožnil, že růst míry nezaměstnanosti zůstal v porovnání s poklesem ekonomické aktivity utlumen. Nezaměstnanost bude v roce 2021 dále růst, neboť členské státy postupně zruší mimořádná podpůrná opatření a na trh práce vstoupí noví lidé, ale v roce 2022 by se situace měla zlepšit, neboť ekonomika bude dále zotavovat.

Prognóza předpokládá, že míra nezaměstnanosti v eurozóně vzroste ze 7,5 % v roce 2019 na 8,3 % v roce 2020 a 9,4 % v roce 2021 a poté se sníží na 8,9 % v roce 2022. Očekává se, že míra nezaměstnanosti v EU vzroste z 6,7 % v roce 2019 na 7,7 % v roce 2020 a 8,6 % v roce 2021 a poté se sníží na 8,0 % v roce 2022.

Schodky a veřejný dluh se budou zvyšovat

Očekává se, že nárůst schodků veřejných financí bude letos v celé EU výrazný, neboť se zvyšují sociální výdaje a snižují se daňové příjmy v důsledku výjimečných politických opatření zaměřených na podporu hospodářství, jakož i účinku automatických stabilizátorů.

Prognóza předpokládá, že celkový schodek veřejných financí v eurozóně vzroste z 0,6 % HDP v roce 2019 na přibližně 8,8 % v roce 2020 a poté se sníží na 6,4 % v roce 2021 a 4,7 % v roce 2022. To odráží očekávané postupné ukončování mimořádných podpůrných opatření v průběhu roku 2021 s tím, jak se zlepšuje hospodářská situace.

Vzhledem k prudkému nárůstu schodků prognóza předpokládá, že souhrnný poměr dluhu k HDP v eurozóně vzroste z 85,9 % HDP v roce 2019 na 101,7 % v roce 2020, 102,3 % v roce 2021 a 102,6 % v roce 2022.

Inflace zůstává utlumená

Prudký pokles cen energií vedl v srpnu a září k poklesu celkové inflace. Jádrová inflace, která zahrnuje všechny položky kromě energie a nezpracovaných potravin, rovněž v létě výrazně poklesla v důsledku nižší poptávky po službách, zejména službách souvisejících s cestovním ruchem, a průmyslovém zboží. Slabá poptávka, stagnace trhu práce a silný směnný kurz eura budou vyvíjet tlak na snižování cen.

Předpokládaná inflace v eurozóně měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (HISC) by měla v roce 2020 dosáhnout průměrné hodnoty 0,3 % a poté vzrůst na 1,1 % v roce 2021 a 1,3 % v roce 2022, neboť ceny ropy se budou stabilizovat. Inflace v celé EU by měla v roce 2020 dosáhnout výše 0,7 %, v roce 2021 úrovně 1,3 % a v roce 2022 by měla dosáhnout 1,5 %.

Vysoký stupeň nejistoty s riziky nepříznivého vývoje, pokud jde o výhled

Nejistota a rizika spojená s hospodářskou prognózou z podzimu 2020 zůstávají mimořádně vysoká. Hlavní riziko vyplývá ze zhoršení pandemie, která si vyžádá přísnější opatření v oblasti veřejného zdraví a povede k závažnějšímu a dlouhodobějšímu dopadu na hospodářství. To vedlo k analýze scénářů pro dvě alternativní cesty vývoje pandemie – příznivější a horší – a jejího hospodářského dopadu. Existuje také riziko, že jizvy, které pandemie zanechala v ekonomice, jako jsou úpadky, dlouhodobá nezaměstnanost a narušení dodávek, by mohly být hlubší a dalekosáhlejší. Evropské hospodářství by rovněž mohlo být negativně zasaženo, pokud by se globální ekonomika a světový obchod zlepšily méně, než se předpokládalo, nebo pokud by se obchodní napětí zvýšila. Dalším rizikem nepříznivého vývoje je možné napětí na finančních trzích.

Naopak NextGenerationEU, program EU na podporu hospodářského oživení, včetně facility na podporu oživení a odolnosti, pravděpodobně poskytne hospodářství EU silnější podporu, než se předpokládalo. Je tomu tak proto, že prognóza mohla pravděpodobné přínosy těchto iniciativ zohlednit pouze částečně, neboť informace o vnitrostátních plánech, které jsou v této fázi k dispozici, jsou stále omezené. Obchodní dohoda mezi EU a Spojeným královstvím by měla rovněž pozitivní dopad na hospodářství EU od roku 2021 ve srovnání se základní prognózou, podle níž budou Spojené království a EU obchodovat podle pravidel Světové obchodní organizace (WTO) týkajících se doložky nejvyšších výhod.

Příští prognózou Evropské komise bude aktualizace výhledu HDP a inflace v rámci hospodářské prognózy ze zimy 2021, která má být předložena v únoru 2021.

(KRÁCENO)

Tisková zpráva Evropské komise – Výrazné zlepšení kvality ovzduší v Evropě za posledních deset let, méně úmrtí spojených se znečištěním

23. listopad 2020, Brusel – Lepší kvalita ovzduší vedla v Evropě v posledních deseti letech k významnému snížení počtu předčasných úmrtí. Z nejnovějších oficiálních údajů Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) však vyplývá, že téměř všichni Evropané stále trpí znečištěním ovzduší, což na celém kontinentu vede k přibližně 400 000 předčasných úmrtí.

Podle zprávy EEA z roku 2020 „Kvalita ovzduší v Evropě“ překročilo v roce 2018 mezní hodnotu pro jemné suspendované částice PM2,5 šest členských států EU: Bulharsko, Česko, Chorvatsko, Itálie, ▸

Polsko a Rumunsko. Pouze čtyři evropské země – Estonsko, Finsko, Irsko a Island – měly koncentrace jemných suspendovaných částic nižší než přísnější směrné hodnoty Světové zdravotnické organizace (WHO). Zpráva EEA uvádí, že mezi zákonnými limity EU pro kvalitu ovzduší a směrnými hodnotami WHO je i nadále rozdíl, který se Evropská komise snaží řešit revizí norem EU v rámci akčního plánu pro nulové znečištění.

Expozice jemným suspendovaným částicím byla v roce 2018 ve 41 evropských zemích podle hodnocení EEA příčinou přibližně 417 000 předčasných úmrtí. Přibližně 379 000 z těchto úmrtí bylo zaznamenáno v EU28, přičemž 54 000 předčasných úmrtí bylo přisuzováno oxidu dusičitému (NO2) a 19 000 jich bylo přisuzováno přízemnímu ozonu (O3). (Tyto tři údaje představují samostatné odhady a jednotlivá čísla by se neměla sčítat, aby se zabránilo dvojímu započítání).

Podle zprávy EEA vedla opatření na evropské, národní a regionální úrovni a snižování emisí v klíčových odvětvích ke zlepšení kvality ovzduší v celé Evropě. Od roku 2000 emise hlavních látek znečišťujících ovzduší z dopravy, včetně oxidů dusíku (NOx), výrazně poklesly, a to navzdory rostoucí poptávce po mobilitě a souvisejícímu nárůstu emisí skleníkových plynů v tomto odvětví. Došlo také k výraznému snížení emisí znečišťujících látek z dodávek energie, zatímco pokrok při snižování emisí z budov a zemědělství je pomalý.

Díky lepší kvalitě ovzduší zemřelo v roce 2018 předčasně v důsledku znečištění jemnými suspendovanými částicemi přibližně o 60 000 osob méně než v roce 2009. Pokud jde o oxid dusičitý, je tento rozdíl ještě větší, neboť počet předčasných úmrtí se v posledním desetiletí snížil přibližně o 54 %. Klíčovým faktorem zlepšení je pokračující implementace opatření v oblasti životního prostředí a klimatu v celé Evropě. Údaje EEA dokazují, že investice do lepší kvality ovzduší jsou investicí pro lepší zdraví a produktivitu pro všechny Evropany. Politiky a opatření, které jsou v souladu s cílem Evropy dosáhnout nulového znečištění, vedou k delším a zdravějším životům a odolnější společnosti.

Zpráva rovněž uvádí, že dlouhodobá expozice látkám znečišťujícím ovzduší způsobuje kardiovaskulární a respirační onemocnění, která byla u pacientů s onemocněním COVID-19 označena za rizikové faktory úmrtí. Příčinná souvislost mezi znečištěním ovzduší a závažností infekcí COVID-19 však není jasná a je zapotřebí dalšího epidemiologického výzkumu.

Souvislosti

U hodnocení zdravotních rizik prováděných EEA je úmrtnost zvolena jako kvantifikovaný dopad na zdraví, a to z důvodu dostupných podrobných vědeckých podkladů. Úmrtnost způsobená dlouhodobou expozicí znečištění ovzduší se odhaduje pomocí dvou různých měřítek: „předčasná úmrtí“ a „ztracené roky života“. Tyto odhady představují hodnocení celkového dopadu znečištění ovzduší na danou populaci a uvedená čísla nelze například spojovat s konkrétními osobami žijícími v určité zeměpisné oblasti.

(KRÁCENO)